

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Møteinnkalling

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Møtedato: 26.04.2017	Møtenr: 02/17	Utsendt dato: 19.04.17	Utsendt fra: Kirkevergen
--------------------------------	-------------------------	----------------------------------	------------------------------------

Møtedag: Onsdag
Kl: 1830 - 2100
Møtested: Kirkevergens kontor, møterom kantinen, Aasegården

Forfall bes meldt: Bergen kirkelige fellesråd v/Siri Hoff Austgulen tlf: 55 59 32 09 eller e-post sa267@kirken.no

Spørsmål og saker som ønskes tatt opp i tillegg til oppsatt sakliste, meldes til Arne Tveit: at295@kirken.no innen 25.04.17

Medlemmer som har forfall må selv varsle varamedlem.
Varamedlemmer møter kun etter særskilt innkalling.

Bergen kirkelige fellesråd

Lars Kristian Stendahl Gjervik
leder

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Vedlegg:

Saker til behandling: 11/17-23/17

Sak nr.	Sakstittel
11/17	Godkjenning av innkalling og saksliste
12/17	Godkjenning av møtebok
13/17	Bergen kirkelige fellesråd - Godkjenning av årsregnskap 2016 med revisjonsberetning
14/17	Bergen kirkelige fellesråd - Budsjettsøknad til Bergen kommune 2018 og økonomiplan 2018 - 2021
15/17	Bergen kirkelige fellesråd - Tilsagnsbrev fra Bergen kommune - budsjett 2017
16/17	Bergen kirkelige fellesråd - Eierstruktur Akasia AS
17/17	Bergen kirkelige fellesråd - årsmelding 2016
18/17	Fyllingsdalen gravplass - Nytt kistefelt K00
19/17	Loddefjord gravplass - Nytt kistefelt M30
20/17	Bergen kirkelige fellesråd - medlemmer til kirkebyggutvalg
21/17	Økonomirapport per 28.02.17
22/17	Orientering om administrasjonslederstillingene og bakgrunnen for disse
23/17	Referat og orienteringssaker

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESTRÅD

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
11/17	Bergen kirkelige fellestråd	26.04.2017

Saksansv : Siri Hoff Austgulen

Arkiv: Arkivsaknr: 17/82

Saksbeh.: Siri Hoff Austgulen

Bakgrunn:

Godkjenning av innkalling og saksliste til møte 26.04.17

Kirkevergens forslag til vedtak:

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

KIRKEVERGEN I BERGEN 19.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Siri Hoff Austgulen
arkivar

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Godkjenning av møtebok

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
12/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Siri Hoff Austgulen
Saksbeh.: Siri Hoff Austgulen

Arkiv: Arkivsaknr: 17/82

Bakgrunn:

Det er ikke kommet merknad til møtebok i BKF 15.02.17 - Møte 01/2017

Kirkevergens forslag til vedtak:

Møteboken godkjennes som den foreligger

KIRKEVERGEN I BERGEN 19.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Siri Hoff Austgulen
arkivar

Vedlegg:

Dok.dato **Tittel**
28.02.2017 BKF 15.02.2017 - Møte 01/2017 - Møteprotokoll

MØTEPROTOKOLL
BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD
BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

MØTE NR. 01/2017

Møtedato: 15.02.2017 **Møtetid:** Kl. 1830 - 2115
Møtested: Kirkevergens kontor, møterom kantinen, Aasegården **Saksnr.:** 01/17 – 10/17

Tilstede:

Aasmund Kvamme (Landås)	Lars Kristian Stendahl Gjervik (Olsvik)
Asbjørn Valen (Skjold)	Lene H. Skårvik (Fridalen)
Audun Magne Stølås (Arna)	Lodve Gidske (Søreide)
Bente Krokeide (Loddefjord)	Nils Gunnar Toppe (Salhus)
Bjarte Flaten (Åsane)	Per Kristian Erdal (Storetveit)
Bjørn Norstrand (Biskopshavn)	Petter Bjerksund (Eidsvåg)
Christian Nettet (Bergen domkirke)	Ragnvald Jakobsen (Løvtakksiden)
Håvard G. Frøysa (Fyllingsdalen)	Rune Kroken (Fana)
Jan Otto Myrseth (geistl. repr)	Signe Sandberg (Årstad)
Janne Stølsbotn (Birkeland)	Thor Kalland (Ytre Arna)
Jarle Sørås (Bergen kommune)	Tor Nordeide (Sælen)
Jorid Laura Vingen Endal (Sandviken)	Øivin Christiansen (Bønes)
Karl Johan Hallaråker (Nygård)	Øystein Øie (Slettebakken)

Vara:

Lin Elisabeth Krantz (Laksevåg)

Meldt forfall:

Heidi Iren Saure (Laksevåg)

Det møtte 26 representanter og 1 vararepresentant, til sammen 27 representanter

Fra administrasjonen:

Arne Tveit, kirkebyggsjef
Asbjørn Vilkenen, kirkeverge
Berit Bakke, personalsjef
Björg Sveinall Øgaard, ass. kirkeverge
Inghild Hareide Hansen, gravplassjef
Mette Rogstad Heimli, økonomisjef
Tove Margrete Nordmark, administrasjonssjef

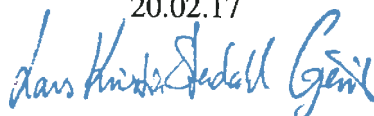
Ellers møtte

Øystein Skauge, prost i Åsane

Møteleder:	Lars Kristian Stendahl Gjervik
Utlevert i møtet:	Sak 02/17 – Godkjenning av møtebok – Ny revidert protokoll – Sak 03/17 – Verdi- og måldokument 2017-2019 – Høringsvar fra Sandviken menighet som ikke var tatt med på grunn av arkiveringsfeil - Sak 04/17 – Bergen kirkelige fellesråd – Årsregnskap 2016 – Oppdatert saksutredning, Presentasjon årsregnskap, Årsregnskap 2016 – disponeringer, Årsregnskap datert 15.02.17 og Fellesrådets økonomi 2016

Bergen kirkelige fellesråd

20.02.17

Lars Kristian Stendahl Gjervik
leder

Astjorn Vilkenen
kirkeverge

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel
01/17	Godkjenning av innkalling og saksliste
02/17	Godkjenning av møtebok
03/17	Verdi- og måldokument 2017-2019
04/17	Bergen kirkelige fellesråd - Årsregnskap 2016
05/17	Bergen kirkelige fellesråd - Revidert budsjett 2016, desember - administrativ revisjon 30.12.16 etter fullmakt
06/17	Etablering av kirkebyggutvalg
07/17	Bergen kirkelige fellesråd - Akasia - presentasjon av virksomhet og arbeid med fremtidig eierskap
08/17	Oppnevning av medlemmer i Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg. Valg av leder og nestleder.
09/17	Bergen kirkelige fellesråd - Sekreteriatfunksjon for kontrollutvalget
10/17	Referat og orienteringssaker

01/17: Godkjenning av innkalling og saksliste

Kirkevergens forslag til vedtak:

Innkalling godkjennes

Sakslisten godkjennes med følgende endringer:

Sak 010/17 Referat og orienteringssaker - fikk 2 nye punkt 3. Muntlig orientering om at administrasjonen tar til etterretning og følger opp kirkemøtets forslag til fritak for deltakelse i vigsel for likekjønnede par for de som har direkte medvirkning i den liturgiske handlingen. (kirketjener og kantor) 4. Fellesrådets leder orienterte om møtet mellom fellesrådsledere i de 18 største byene i Norge i forbindelse med kirkemøtet

Bergen kirkelige fellesråd 15.02.2017:

BKF- 01/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

02/17: Godkjenning av møtebok

Kirkevergens forslag til vedtak:

Møteboken godkjennes som den foreligger

Bergen kirkelige fellesråd 15.02.2017:

Behandling:

Ny revidert møtebok ble delt ut i møte

BKF- 02/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

03/17: Verdi- og måldokument 2017-2019

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar det fremlagte Mål og verdi-dokument for perioden 2017-2019

Bergen kirkelige fellesråd 15.02.2017:

Behandling:

Representanten Karl Johan Hallaråker fremmet nytt forslag til vedtak

Fellesrådet ber om at det legges frem et revidert forslag til dokument til neste møte der dagens samtale vurderes inkorporert.

Forslaget falt

Kirkevergens forslag til vedtak blir dermed stående

BKF- 03/17 Vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar det fremlagte Mål og verdi-dokument for perioden 2017-2019 med de endringer som fremkom i møtet

04/17: Bergen kirkelige fellesråd - Årsregnskap 2016

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd fastsetter det fremlagte regnskap med investeringsregnskap, driftsregnskap, balanse, noter og økonomisk årsberetning som virksomhetens årsregnskap for 2016.

Regnskapsmessig resultat disponeres som beskrevet i saken.

Bergen kirkelige fellesråd 15.02.2017:

BKF- 04/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble endstemmig vedtatt

05/17: Bergen kirkelige fellesråd - Revidert budsjett 2016, desember - administrativ revisjon 30.12.16 etter fullmakt

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd tar «Revidert budsjett 2016, desember – administrativ revisjon 30.12.16 etter fullmakt» til orientering.

Bergen kirkelige fellesråd 15.02.2017:

BKF- 05/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble endstemmig vedtatt

06/17: Etablering av kirkebyggutvalg

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar å nedsette et kirkebyggutvalg og vedtar mandat for utvalget slik det er fremlagt.

Bergen kirkelige fellesråd 15.02.2017:

Behandling:

Representanten Karl Johan Hallaråker fremmet nytt forslag til vedtak

En representant fra bystyret skal være med i utvalget

Forslaget falt

Kirkevergens forslag til vedtak blir dermed stående

BKF- 06/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

07/17: Bergen kirkelige fellesråd - Akasia - presentasjon av virksomhet og arbeid med fremtidig eierskap

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd tar saken til orientering

Bergen kirkelige fellesråd 15.02.2017:

BKF- 07/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

08/17: Oppnevning av medlemmer i Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg. Valg av leder og nestleder

Kirkevergens forslag til vedtak:

Som medlemmer i Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg oppnevnes:

Tanveer Ahmed - Bergen moské

Janeke Vatne - Humanetisk forbund

Som varamedlemmer i Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg oppnevnes:

Varamedlemmer:

Ewa Biwand - Den katolske kirke

Muhammad Azeem - Bergen moské

Som leder i Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg velges:

Jarle Sørås

Som nestleder i Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg velges:

Jorid Laura Vingen Endal

Bergen kirkelige fellesråd 15.02.2017:

BKF- 08/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble vedtatt mot 1 stemme

09/17: Bergen kirkelige fellesråd - Sekretariatfunksjon for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd gjør vedtak om uavhengig sekretariatsfunksjon for kontrollutvalget slik Kirkemøtet har det.
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å kjøpe inn sekretærtjeneste i samråd med AAU.
3. Fellesrådet avventer nytt forslag til revidert reglement når sekretariatsfunksjonen er på plass.

Bergen kirkelige fellesråd 15.02.2017:

BKF- 09/17 Vedtak:

Kontrollutvalgets forslag til vedtak ble vedtatt mot 1 stemme

10/17: Referat og orienteringssaker

1. Protokoll fra AAU møte 01/17 - 02.02.2017
2. Tilsetninger i BKF etter 01.12.16
3. Muntlig orientering om at administrasjonen tar til etterretning og følger opp kirkemøtets forslag til fritak for deltakelse i vigsel for likekjønnede par for de som har direkte medvirkning i den liturgiske handlingen (kirketjener og kantor).
4. Fellesrådets leder orienterte om møtet mellom fellesrådsledere i de 18 største byene i Norge i forbindelse med kirkemøte

Kirkevergens forslag til vedtak:

Sakene tas til orientering som de foreligger

Bergen kirkelige fellesråd 15.02.2017:

BKF- 10/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Bergen kirkelige fellesråd - Godkjenning av årsregnskap 2016 med revisjonsberetning

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
13/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Heimli, Mette Rogstad

Arkiv: KA - 133.0

Arkivsaknr: 16/359

Saksbeh.: Heimli, Mette Rogstad

Bakgrunn:

Bergen kirkelige fellesråd fastsatte årsregnskapet for 2016 i møte 15.02.17 (BKF-sak 04/17).

Vedlagt følger oppdatert årsregnskap for 2016.

I forhold til regnskapet som ble fremlagt 15.02.17 er det gjort følgende endringer i notene til årsregnskapet:

Note 4 Pensjonsforpliktelse

Mindre justeringer av «brutto påløpt forpliktelse» og «netto pensjonsforpliktelse» etter at Bergen kommunale pensjonskasse har korrigert tidligere beregninger.

Note 7 Inventar, utstyr, maskiner og transportmidler

Opplysninger om leieavtale med Akasia AS vedr. leie av utstyr, maskiner og transportmidler er strøket

Note 14 Nærstående parter

Under «transaksjoner i 2016» er det tatt inn opplysninger om leiebeløp vedr. leie av datautstyr, biler, maskiner og annet utstyr

Som opplyst i møtet 15.02.17 ønsker revisor å få seg forelagt signert årsregnskap for Akasia AS før de avgir sin revisjonsberetning. Akasia AS behandler årsregnskapet i styremøte 19.04.17. Revisjonsberetningen vil derfor måtte ettersendes. Etter signalene vi har fått forventes det ingen merknader i revisjonsberetningen.

Kontrollutvalget har også møte 19.04.17. Revisor deltar på dette møtet blant annet for å oppsummere årsoppgjørsarbeidet.

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner årsregnskap for 2016 med

- investeringsregnskap, driftsregnskap, balanse, noter og økonomisk årsberetning.
2. Bergen kirkelige fellesråd gir kirkevergen fullmakt til å foreta redaksjonelle endringer i notene til regnskapet.

KIRKEVERGEN I BERGEN 18.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Heimli, Mette Rogstad
økonomisjef

Vedlegg:

Dok.dato

19.04.2017

Tittel

Årsregnskap til FR 26.04.17

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

ÅRSREGNSKAP 2016

Bergen, 16.02.2017 / 26.04.2014

.....

Lars Kristian Stendahl Gjervik
leder Bergen kirkelige fellesråd

.....

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

INVESTERINGSREGNSKAP

	Note	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Investeringer i anleggsmidler	6,7, 14	70 656 104	77 738 000	56 898 837
Avdrag på lån investering	5,14	375 429 040	375 429 000	17 796 051
Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.	5	0		195 000 532
Dekning av tidl.års udekket		6 200 000	6 200 000	18 594 000
Avsetninger	9	19 742 837	14 000 000	21 425 656
Årets finansieringsbehov		472 027 981	473 367 000	309 715 076
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler		0		-4 313 099
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	6,7	-71 563		-195 050 532
Refusjoner		-14 376 060	-15 000 000	-12 264 775
Tilskudd til investeringer	2	-69 656 089	-68 556 000	-67 976 400
Mottatte avdrag på utlån (ekstraord.)	5,14	-375 429 040	-375 429 000	-17 796 051
Sum ekstern finansiering		-459 532 752	-458 985 000	-297 400 857
Overført fra driftsregnskapet		-11 673 423	-11 782 000	-6 071 526
Bruk av avsetninger	9	-821 807	-2 600 000	-5 495 192
Bruk av overskudd				-747 501
Sum finansiering		-472 027 981	-473 367 000	-309 715 076
Udekket/udisponert		0	0	0

DRIFTSREGNSKAP

	Note	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Inntekter				
Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	1,14	-17 178 841	-16 482 000	-72 823 857
Refusjoner/overføringer		-32 583 529	-30 458 000	-40 969 586
Kalk. inntekt ved komm. tj.ytingsavtale		-161 000	-150 000	-150 000
Statlige tilskudd		-22 555 601	-22 264 000	-23 079 470
Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	2	-148 488 420	-148 488 420	-217 762 696
Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler		-321 866	-323 000	-2 295 876
Sum driftsinntekter		-221 289 257	-218 165 420	-357 081 485
Utgifter				
Lønn og sosiale utgifter	3,4,14	95 441 341	95 782 331	214 609 123
Kjøp av varer og tjenester	14,16	90 789 183	89 479 000	88 454 019
Refusjoner/overføringer		21 416 659	20 000 000	19 761 284
Kalk. utg. ved komm. tj.ytingsavtale		161 000	150 000	150 000
Tilskudd og gaver		5 761 827	5 037 000	6 620 755
Sum driftsutgifter:		213 570 010	210 448 331	329 595 181
Brutto driftsresultat:		-7 719 247	-7 717 089	-27 486 304
Renteinntekter og utbytte		-14 490 797	-13 670 000	-11 271 290
Mottatte avdrag på utlån	5,14	-22 036 334	-22 036 000	-14 787 455
Renteutgifter og låneomkostn.		8 982 455	8 950 000	11 699 346
Avdrag på lån	5,14	22 036 324	22 036 000	22 648 824
Netto finansinntekter/-utgifter		-5 508 352	-4 720 000	8 289 425
Avskrivninger/Nedskrivninger	6,7	24 995 177	21 000 000	26 178 799
Motpost avskrivninger	6,7	-24 995 177	-21 000 000	-26 178 799
Netto driftsresultat		-13 227 600	-12 437 089	-19 196 879
Interne finansieringstransaksjoner:				
Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)	9	-16 499 606	-16 499 606	
Bruk av disposisjonsfond	9	-638 093	-1 272 511	-662 816
Sum bruk av avsetninger		-17 137 699	-17 772 117	-662 816
Avsatt til disposisjonsfond/bundne driftsfond	9	18 691 876	18 427 206	69 549
Overført til investeringsregnskapet	15	11 673 423	11 782 000	6 071 526
Sum avsetninger		30 365 299	30 209 206	6 141 074
REGNSKAPSMESSIG RESULTAT	15	0	0	-13 718 620

BALANSE

	Note	Regnskap 2016	Regnskap 2015
EIENDELER:			
Anleggsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	6	779 669 747	737 746 889
Utstyr, maskiner og transportmidler	1,7,14	24 505 230	26 443 233
Utlån	5,14	-	397 465 364
Aksjer og andeler	8,14	67 602 657	67 602 657
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	10	23 314 991	44 744 507
Kasse, bankinnskudd		68 942 140	79 433 135
SUM EIENDELER:		964 034 765	1 353 435 787
EGENKAPITAL OG GJELD:			
Egenkapital			
Disposisjonsfond	9	-18 310 931	-1 231 713
Ubundne investeringsfond	9	-56 820 860	-37 899 830
Bundne investeringsfond	9	-4 905 744	-4 905 744
Bundne driftsfond	9	-974 565	-
Regnskapsmessig mindreforbruk		-	-16 499 606
Udekket i inv.regnskapet		17 400 000	23 600 000
Udisponert i investering		-	-
Kapitalkonto	18	-871 777 634	-831 792 778
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Andre lån	5,14	-	-397 465 364
Kortsiktig gjeld			
Annen kortsiktig gjeld	11	-28 645 031	-87 240 752
SUM EGENKAPITAL OG GJELD:		-964 034 765	-1 353 435 787

.....
Lars Kristian Stendahl Gjervik
leder Bergen kirkelige fellesråd

.....
Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Note 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Bergen kirkelige fellesråd er satt opp etter de samme prinsipper som gjelder for kommunesektoren, samt forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke og God kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Det er inngått avtale med Akasia-konsernet om leie av datautstyr, biler, maskiner og annet utstyr. BKF har vurdert avtalen opp mot NRS16/GKRS8 som regulerer leieavtaler. Disse regulerer regnskapsføring for leietaker (og ikke utleier). På denne bakgrunn har BKF valgt å behandle avtalen som en ordinær leieavtale, med inntektsføring av årlig leiebeløp i driftsregnskapet.

Note 2 Tilskudd fra Bergen kommune

BKF mottar tilskudd fra Bergen kommune i tråd med Kirkelovens paragraf 15. Tilskuddet fordeler seg som følger.

Drift:

Formål Den Norske Kirke	86 404 583
Formål Gravplass	35 149 666
Formål Kirkelig administrasjon	26 784 171
	<u>148 338 420</u>

Investering:

Formål Kirker	30 920 500
Formål Vernede kirker	16 736 400
Formål Gravplass, kapell og krematorium	20 920 500
	<u>68 577 400</u>

Note 3 Lønn

Lønn	72 319 669
Arbeidsgiveravgift	11 251 335
Pensjonsutgifter	10 536 645
Annen godtgjørelse	1 333 691
Sum	<u>95 441 341</u>

Herav ytelser til ledende personer:

Tidligere kirkeverge (til 22.8.16)	718 299
Konstituert kirkeverge (01.01.16 til 31.10.16)	812 037
Ny kirkeverge (fra 1.11.16)	159 345
Totalte ytelser til ledende personer:	<u>1 689 681</u>

Note 4 Pensjonsforpliktelse

Alle ansatte er tilknyttet Bergen kommunale pensjonskasse i samsvar med tariffavtale i KA tariffområde. Arbeidsgivers andel av premie er utgiftført med 10 536 645, inkl. AFP og reguleringspremie. Ansatte betaler 2 % av premien.

Pensjonsforpliktelser og pensjonmidler er ikke balanseført.

Akasia-konsernet dekker pensjonsforpliktelser for ansatte som har vært ansatt i "Akasia i BKF". I 2016 er kundeforholdet til BKF ivare tatt via BKF, men alle løpende kostnader er utgiftført i Akasia-konsernet sine regnskaper. Akasia-konsernet har i 2016 dekket deler av sin utgift ved bruk av premiefond.

BKF har pr 31.12.16 (før årsoppgjørsposteringer i pensjonskassens regnskap) kr 8.043.470 inntående på premiefond.

Estimert forpliktelse/midler 31.12.16	BKF	Akasia
Brutto påløpt forpliktelse	169 075 669	185 407 187
Pensjonsmidler	152 045 954	176 461 460
Netto pensjonsforpliktelse	<u>17 029 715</u>	<u>8 945 727</u>

Medlemsstatus		
Antall aktive	256	12
Antall oppsatte	372	942
Antall pensjonere	116	121

Note 5 Langsiktig gjeld

Bergen kirkelige fellesråd hadde pr 31.12.2015 lån på totalt kr 397.465.364. Alle lånene ble overtatt av Akasia AS i desember 2016. Lånene ble opprinnelig tatt opp for å finansiere kjøp av barnehager, og ble i sin helhet videreført til Akasia AS. Betjening av renter og avdrag fra Akasia AS til BKF har skjedd gjennom driften av barnehagene i Akasia Barnehage AS.

Note 6 Faste eiendommer og anlegg

Avskrivningsstid	År
Kirker	50
Eiendom for utleie	25
Gravplasser, kapell o.l.	50-80

	31.12.2015	Hlst.verdi inkl. oppskr.	Akkumulert avskrivning	Årets aktivering	Årets avgang	Årets nedskrivning	Årets avskrivning	Verdi pr. 31.12.2016
Kirker	442 671 838	683 373 991	244 230 376	44 438 097	3 528 223		12 238 835	471 342 878
Barnehager	3 863 648	3 863 648	0		3 863 648			0
Eiendom for utleie	7 466 831	8 097 618	630 787				335 174	7 131 658
Gravplasser, kapell o.l.	283 744 571	325 165 897	41 421 326	21 900 659			4 450 018	301 195 212
	<u>737 746 888</u>	<u>1 020 501 154</u>	<u>286 282 489</u>	<u>66 338 756</u>	<u>7 391 871</u>	<u>0</u>	<u>17 024 026</u>	<u>779 669 747</u>

Verdien pr 31.12.2015 på "Barnehager" gjelder buss som ikke ble tatt med ved overdragelse av barnehageeiendommer pr 30.12.15 til Akasia AS.

Dette er korrigert i 2016.

"Årets avgang" kirker gjelder feil aktivering tidligere år, v/Investeringer i leide lokaler i Sandviken menighetshus. Beløpet er flyttet til inventar og utstyr.

Note 7 Inventar, utstyr, maskiner og transportmidler

Avskrivningsstid	År
Inventar	10-14
Data utstyr	5
Systemer/programvare	5-10
Traktorer	10
Gravemaskiner	10
Biler	10
Maskiner	10
Verktøy og lette mask.	3

	01.01.2016	Akkumulert ansk.kost	Akkumulert avskrivning	Årets aktivering	Årets avgang	Årets avskrivning	Verdi pr. 31.12.2016
Inventar	-	3 834 853	306 630	3 528 223		252 016	3 276 207
Data utstyr	2 174 818	4 964 136	2 789 318	2 022 653		992 827	3 204 644
Systemer/programvare	7 718 816	14 898 579	7 179 763	2 294 695		3 759 318	6 254 193
Traktorer	1 440 226	3 513 281	2 073 055			249 053	1 191 173
Gravemaskiner	2 052 860	4 768 271	2 715 411			479 383	1 573 477
Biler	11 913 066	26 169 764	14 256 698		1 812 423	1 887 262	8 213 381
Maskiner	911 088	2 765 543	1 854 455			152 265	758 822
Verktøy og lette mask.	232 360	597 082	364 721			199 027	33 334
	<u>26 443 234</u>	<u>61 511 509</u>	<u>31 540 051</u>	<u>7 845 571</u>	<u>1 812 423</u>	<u>7 971 151</u>	<u>24 505 230</u>

Årets aktivering av inventar er korreksjon av tidligere års aktivering av eiendom ved oppgradering av Sandviken menighetshus.

Deler av avskrivningsbeløpet gjelder forskuddsbetalt leie. Det er betalt leie frem til 30.11.2030

Kr 471.936 av årets avgang biler gjelder minibuss som ikke ble tatt med ved overdragelse av barnehageeiendommer pr 30.12.15 til Akasia AS.

Dette er korrigert i 2016.

Note 8 Aksjer og andeler

Aksjer:

Selskap	Eierandel	Balanseført verdi
Akasia AS	100 %	67 601 657
Kirkepartner	0,01 %	1 000

Note 9 Avsetninger

Spesifikasjon over fond, avsetning til og bruk av fond 2016

Type fond	IB	Årets avsetninger	Årets bruk avsetninger	UB
Disposisjonsfond	-1 231 713	-17 717 311	638 093	-18 310 931
Bundne driftsfond	0	-974 565		-974 565
Ubundne inv.fond	-37 899 830	-19 742 837	821 807	-56 820 860
Bundne inv.fond	-4 905 744	0		-4 905 744
	<u>-44 037 288</u>	<u>-38 434 713</u>	<u>1 459 900</u>	<u>-81 012 101</u>

Note 10 Kortsiktig fordring

Kortsiktig fordring består av følgende poster:

Momskompensasjonskrav	6 846 951
Kunder gravplassmyndigheten	1 478 495
Lønn og lønnsrefusjoner	600 941
Forskuddsbetalte kostnader	1 083 930
Kortsiktig fordring menigheter	10 351 805
Annen kortsiktig fordring	2 952 869
Sum	<u>23 314 991</u>

9 450 000 av kortsiktig fordring menigheter gjelder Bergen domkirke menighets nedbetaling av foretatte investeringer i St. Jakob kirke.

Note 11 Kortsiktig gjeld

Kortsiktig gjeld består av følgende poster:

Leverandørgjeld	-12 642 823
Skyldig offentlige avgifter	-6 658 525
Feriepenger	-8 027 257
Annen kortsiktig gjeld	-1 316 425
Sum	<u>-28 645 031</u>

Note 12 Budsjett

Budsjettet som er presentert i årsregnskapet er et revidert budsjett. Opprinnelig budsjett ble vedtatt desember 2015. Budsjettet er revidert 14.9, 14.12 og 30.12.

Note 13 Betingede utfall

Bergen kirkelige fellesråd er saksøkt av ansatte som fram til virksomhetsoverdragelsen var ansatt i "Akasia i BKF", med påstand om brudd på inngåtte arbeidsavtaler for perioden 01.08.2014 til 31.12.2015. Saken er foreløpig ikke berammet i Bergen tingrett, og BKF har lagt ned påstand om full frifinnelse. Kravet utgjør 3,2 mill kroner.

Note 14 Nærstående parter

Bergen kirkelige fellesråd forvalter pt, på vegne av soknene i Bergen, elerskapet i Akasia AS. Akasia kirke og gravplass AS er et egenregiselskap som leverer tjenester til BKF. Akasia AS eier 100 % av aksjene i Akasia kirke og gravplass AS.

Pr 31.12.2016 er det inngått følgende avtaler mellom Bergen kirkelige fellesråd og Akasia AS med datterselskap:

Akasia AS

Avtale vedrørende rettigheter og forpliktelser knyttet til BKF's pensjonsordning så langt den gjelder ansatte i Akasia
Avtale for leie av datautstyr, biler, maskiner og annet utstyr

Akasia kirke og gravplass AS

Avtale om leveranse av FM-tjenester

Løpende driftsavtaler (SLA) innen

Renhold, service, drift og vedlikehold av bygninger

Service, drift og vedlikehold av utomhusanlegg

Kapelltjenester, gravferd og kremasjon

Regnskap og lønn BKF og menighetene

Tilsyn og drift av utleiebygg

Transaksjoner i 2016

	Faktura fra Akasia konsernet til BKF	Faktura fra BKF til Akasia- konsernet
(inkl mva)		
Akasia kirke og gravplass AS *) og **)	97 017 685	229 566
Akasia AS ***)	735 253	7 506 851
Akasia Barnehage AS		96 371
Akasia Eiendomsforvaltning AS	17 197	308 015
Akasia Regnskap AS	2 250	
	97 772 385	8 140 803
*) Herav faste driftsavtaler	58 591 071	
***) Herav ført i investeringsregnskapet	30 764 012	
***) Herav leie datautstyr, biler, maskiner og annet utstyr	3 500 000	

Lån

Ref. note 5.

Det var etablert låneavtaler mellom BKF og Akasia for hele låneforpliktelsen BKF hadde fram til lånene ble innfridd.

Akasia AS har dekket alle løpende terminbetalinger, samt innfelsesbeløpet pr 21.12.16.

I tillegg er det betalt en rente- og risikomargin til BKF.

Ordinære avdrag	22 036 334
Innfrielse	375 429 040
Renter fra Akasia AS til BKF	12 900 575

Note 15: Strykninger

Ifølge " Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelig fellesråd og menighetsråd" § 5-7 må det foretas strykninger dersom driftsregnskapet ved årsavslutningen viser seg å ha et regnskapsmessig merforbruk.

I Bergen kirkelige fellesråd var det i år 2016 et underskudd på kr. 109 837.

Dette ble dekket inn ved å stryke deler av av overføringer fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet.

I investeringsregnskapet ble det satt av tilsvarende mindre til investeringsfond.

Note 16: Revisjon

Det er i 2016 betalt 936 013 for revisjonstjenester.

521 884 av dette gjelder bistand/rådgivning.

Note 17: Endring i arbeidskapital

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Omløpsmidler 31.12	92 257 131	124 177 642
Kortsiktig gjeld 31.12	-28 645 031	-87 240 752
Arbeidskapital 31.12	63 612 100	36 936 890
Arbeidskapital 01.01	36 936 890	-5 652 324
Endring AK i balansen (A)	26 675 210	42 589 214
<i>Anskaffelse av midler</i>		
Inntekter driftsdel	221 289 257	357 081 485
Inntekter investering	71 563	195 050 532
Innbetalinger ved eksterne transaksjoner	495 988 320	124 095 971
Sum anskaffelse av midler (B)	717 349 140	676 227 988
<i>Anvendelse av midler</i>		
Utgifter driftsdel	213 570 010	329 595 181
Utgifter investering	70 656 104	56 898 837
Utbetalinger ved eksterne transaksjoner	406 447 819	247 144 753
Sum anvendelse av midler (C)	690 673 933	633 638 771
Endring arbeidskapital (B-C)	26 675 207	42 589 217

Note 18
KAPITALKONTO 2016

DEBET		KREDIT	
		IB, kap.kto: Overskudd i kapital	831 792 778
11 Salg av fast eiendom		10 Aktivering av fast eiendom	66 338 756
13 Avskrivning/nedskrivning fast eiendom	17 024 026	12 Oppskrevet fast eiendom	
15 Salg av aksjer og andeler		14 Kjøp av aksjer og andeler	
17 Nedskrevet aksjer og andeler		16 Oppskrevet aksjer og andeler	
19 Avdrag på utlån	397 465 364	18 Utlån	
21 Nedskrevet utlån		20 Oppskrevet utlån	
23 Salg biler, mask., inv., utst.	1 340 487	22 Kjøp av biler, maskiner, inv., utstyr	4 317 349
25 Avskrivning av biler, mask., inv., utst.	7 971 151	24 Oppskrevet biler, maskiner, inv., utst.	
27 Oppskrevet / overtatt ekst. lån		26 Nedskrevet / overført ekst. lån	
29 Bruk av lånemidler		28 Avdrag ekst. lån	397 465 364
31 Urealisert kurstap i år		30 Tilb.ført ureal.kurstap forr. år	
33 Tilbakeført urealisert kursg. forr. år		32 Tilbakeført lån av lånefondet	
UB, kap.kto: Overskudd i kapital	871 777 634		
* Buss og minibuss ført ut av balansen	4 335 584		
SUM DEBET	1 299 914 247	SUM KREDIT	1 299 914 247

* se note 6 og 7

Fellesrådets økonomi 2016

Investeringsregnskap

Det er investert totalt 70,7 mill kroner i anleggsmidler (inkl mva), hvorav 44,9 mill kroner til kirkebygg, 21,9 mill kroner til gravplasser og 3,9 mill kroner til ny IKT-plattform/utstyr for BKF.

Prosjektering av rehabilitering Domkirken og Korskirken pågår. Grunnundersøkelsene er ferdigstilt. Den ene endeveggen av Korskirken ble rehabilitert i 2016. I Domkirken pågår rehabilitering av tårnet for fullt. Av andre store arbeider på kirkebyggene kan nevnes restaurering av Sandvikskirken, nytt tak på Storetveit kirke, utvidelse av kontorbygget til Olsvik kirke og nytt orgel i Laksevåg kirke.

På gravplassområdet har rehabiliteringen av Nygård kirkegård og omregulering av Fyllingsdalen gravplass vært de største prosjektene.

Byens første navnete minnelund ble tatt i bruk på Åsane kirkegård i mai.

BKF valgte i 2016 Kirkepartner IKT AS som ny samarbeidspartner på IKT-området. I den forbindelse er det gjort investeringer i både i maskin- og programvare.

Lånene som BKF hadde tatt opp i DNB for å finansiere barnehagevirksomheten i Akasia ble innfridd i sin helhet med 375,4 mill kroner i desember.

Tidligere års udekket underskudd knyttet til kjøp av gravplassareal er i 2016 regulert ned med 6,2 mill.

Det er overført totalt 11,7 mill kroner fra driftsregnskap til investeringsregnskap, og ved årets slutt er det overført er det overført netto 18,9 mill til investeringsfond knyttet til kirkebygg og gravplasser. 10 mill kroner gjelder Sædalen kirke, hvor bevilgede midler for 2016 i sin helhet er overført til fond.

(mill. kroner)	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Regnskap 2015
Investeringer i anleggsmidler	70,7	77,7	56,9
Avdrag på lån investering	375,4	375,4	17,8
Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.	-	-	195,0
Dekning av tidl.års udekket	6,2	6,2	18,6
Avsetninger	19,7	14,0	21,4
Årets finansieringsbehov	472,0	473,4	309,7
Finansiert slik:			
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	-0,1	-	-195,1
Refusjoner	-14,4	-15,0	-12,3
Tilskudd til investeringer	-69,7	-68,6	-68,0
Mottatte avdrag på utlån (ekstraord.)/bruk av lånemidler	-375,4	-375,4	-22,1
Sum ekstern finansiering	-459,5	-459,0	-297,4
Overført fra driftsregnskapet	-11,7	-11,8	-6,1
Bruk av avsetninger	-0,8	-2,6	-6,2
Sum finansiering	-472,0	-473,4	-309,7
Udekket/udisponert	-	-	-

Driftsregnskap

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk før disposisjoner på 13,2 mill kroner. Av dette er 11,7 mill kroner i henhold til budsjettvedtak overført til investeringsregnskapet.

BKF mottok i 2016 totalt 148,3 mill kroner i driftstilskudd fra Bergen kommune. Av andre store inntektsposter kan nevnes 21,4 mill kroner fra Bjørgvin Bispedømme og diverse egne inntekter på kr 17,2 mill kroner (blant annet festeavgifter, brukerbetaling og leieinntekter).

Pr 31.12.16 hadde BKF 160 ansatte fordelt på 143 årsverk. Av totalt driftsutgifter på 213,6 mill kroner er 95,4 mill benyttet til lønn og sosiale utgifter. Kjøp av varer og tjenester utgjør 90,8 mill, og er benyttet til løpende drift og vedlikehold av kirker og gravplasser, gravferdstjenester og administrasjon. Ca 60 % av dette gjelder kjøp av tjenester fra egenregiselskapet Akasia kirke og gravplass AS.

(mill. kroner)	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Regnskap 2015
Driftsinntekter	-221,3	-218,2	-357,1
Driftsutgifter	213,6	210,4	329,6
Brutto driftsresultat	-7,7	-7,7	-27,5
Netto finansinntekter/-utgifter	-5,5	-4,7	8,3
Resultat før disposisjoner	-13,2	-12,4	-19,2
Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)	-16,5	-16,5	-
Bruk av disposisjonsfond	-0,6	-1,3	-0,7
Avsatt til disposisjonsfond/bundne driftsfond	18,7	18,4	0,1
Overført til investeringsregnskapet	11,7	11,8	6,1
Sum avsetninger	13,2	12,4	5,5
Regnskapsmessig resultat	0,0	0,0	-13,7

(Etter virksomhetsoverdragelsen av Akasia i BKF 01.01.2016 vil ikke regnskapstallene for 2016 og 2015 være direkte sammenlignbare, da virksomheten i Akasia i BKF var en del av 2015-regnskapet.)

Bergen, 15.02.2017/26.04.2017

Lars Kristian Stendal Gjervik
Leder Bergen kirkelige fellesråd

Asbjørn Vilkenen
Kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Bergen kirkelige fellesråd - Budsjettsøknad til Bergen kommune 2018 og økonomiplan 2018 - 2021

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
14/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Heimli, Mette Rogstad

Arkiv: KA - 111.0

Arkivsaknr: 16/337

Saksbeh.: Heimli, Mette Rogstad

Bakgrunn:

BKF skal sende budsjettsøknad for 2018 til Bergen kommune innen 24. mai.

Vedlagt følger forslag til søknad for 2018 og økonomiplan for 2018 – 2021.

Administrasjonen har utarbeidet dokumentet basert på økonomiplan 2018 – 2021 vedtatt av fellesrådet 02.11.2017 (BKF-sak 55/16).

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar budsjettsøknad til Bergen kommune 2018 og økonomiplan 2018 – 2021.

KIRKEVERGEN I BERGEN 18.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Heimli, Mette Rogstad
økonomisjef

Vedlegg:

Dok.dato

Tittel

18.04.2017

Budsjett 2018 og langtidsplan 2018 - 2021 til FR

INNSPILL BUDSJETT 2018

OG

ØKONOMIPLAN 2018 – 2021

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

INNLEDENDE OPPSUMMERING

I Bergen kirkelige fellesråds «Innspill budsjett 2018 og økonomiplan 2018 - 2021» finner en på sidene 4-7 BKF's søknad om driftsmidler til kirke og gravplass. Deretter følger på sidene 8 -13 søknad om investeringsmidler til kirke og gravplass.

Tabellene nedenfor viser i prioritert rekkefølge hvilke beløp BKF søker om for perioden 2018 - 2021.

FUNKSJON 390 DEN NORSKE KIRKE

I tillegg til deflatorvekst søkes det om følgende tiltak på funksjon 390:

TILTAK (alle tall i mill kroner)	2018	2019	2020	2021
Levekår diakoni	1,6	0,8	0,8	0,8
Verdibevarende vedlikehold	0,9	0,9	1,0	
Drift av Sædalen kirke/nærkirke		1,2		
Sum	2,5	2,9	1,8	0,8

FUNKSJON 393 GRAVPLASSER, KAPELL OG KREMATORIER

I tillegg til deflatorvekst søkes det om følgende tiltak på funksjon 393:

TILTAK (alle tall i mill kroner)	2018	2019	2020	2021
Drift av nye felt på gravplassene		1,0	1,0	1,0
Verdibevarende vedlikehold	1,5	0,5	0,5	
Sum	1,5	1,5	1,5	1,0

INVESTERINGSRAMME KIRKER

(alle tall i mill kroner)	2018	2019	2020	2021
Fjorårets rammetilskudd	20,9	20,9	20,9	20,9
Ekstratilskudd Sædalen nærkirke	10,0	10,0		
Ekstratilskudd Haukås nærkirke			10,0	10,0
Sum	30,9	30,9	30,9	30,9

INVESTERINGSRAMME VERNEDE KIRKER /MIDDELALDERKIRKER

(alle tall i mill kroner)	2018	2019	2020	2021
Fjorårets rammetilskudd	16,7	16,7	16,7	18,7
Ekstratilskudd rehabilitering				
Domkirken/Korskirken - forventet statstilskudd	16,7	16,7	16,7	16,7
Kompensasjon for manglende deflatorvekst			2,0	
Sum	33,4	33,4	35,4	35,4

INVESTERINGSRAMME GRAVPLASSER, KAPELL OG KREMATORIUM

(alle tall i mill kroner)	2018	2019	2020	2021
Fjorårets rammetilskudd	20,9	21,5	22,2	22,9
Behov utover rammetilskudd	11,2	14,0	13,3	12,6
Deflatorvekst rammetilskudd	0,6	0,7	0,7	0,7
Sum	32,7	36,2	36,2	36,2

1. GRUNNLAG

Den norske kirkes virksomhet og økonomiske grunnlag er regulert i kirkeloven og gravferdsloven.

Kirkeloven § 15 slår fast at kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:

- a) utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker,
- b) utgifter til anlegg og drift av gravplasser,
- c) utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelig fellesråd,
- d) driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold,
- e) utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring,
- f) utgifter til kontorhold for prester.

Fellessrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i soknene."

At kommunen skal *utrede* disse utgiftene, betyr at bevilgningene til kirken ikke har karakter av vanlige tilskudd, men at kommunen har en særskilt forpliktelse til å sikre den lokale kirke forutsigbar økonomi. I rundskriv fra KKD, V-5/2002 blir samhandlingen mellom kirke og kommune utdypet på følgende måte:

Kirke og kommune har generelt sammenfallende mål: - å bedre livskvaliteten for byens innbyggere. Det er et nasjonalt mål at den kristne kulturarven og det kristne verdigrunnlaget skal holdes levende i samfunnet

Den nærhet mellom kirke og kommune som Kirkeloven bygger på, innebærer at liksom kommunen skal legge til rette for infrastruktur, bosteder, kommunale velferdstjenester, med mer, - til beste for byens innbyggere, slik skal kommunen også gi tjenlige rammebetingelser for kirkens virksomhet

Byrådets politiske plattform

Byrådet har i sin politiske plattform blant annet sagt følgende om sin tros- og livssynspolitikk:

«Den kristne og humanistiske kulturarven har preget fellesverdiene i det norske samfunnet i over tusen år. En forståelse av vår egen kulturarv er viktig for å forstå og møte andre religioner på en positiv og inkluderende måte. Byrådet legger vekt på et godt samarbeid med Bergen kirkelige fellesråd og ønsker å gi gode rammebetingelser som sikrer forsvarlig drift og vedlikehold av kirker og gravplasser. Byrådet vil være positiv til flere diakoner til menighetene, legge frem sak om bygging av ny kirke i Sædalen, og vil sikre planleggingen av nye bygg i pressområder som eksempelvis Haukås i Åsane».

BKF sitt ansvar

Bergen kirkelige fellesråd er et selvstendig offentlig organ, hjemlet i Kirkelov og Gravferdslov, med følgende 3 ansvarsområder;

Soknene i Den norske kirke i Bergen

Kirkelovens § 14 fastslår at det kirkelige fellesråd i kommunen;

"skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen"

Videre er ansvaret for bygging, forvaltning, drift og vedlikehold av kirker lagt til det kirkelige fellesråd.

Vernede kirker i Bergen

Ansvar for vernede kirker er ifølge Kirkeloven lagt til fellesrådet, på samme måte som for de andre kirkene i Bergen.

Disse kirkene ivaretar BKF på vegne av menighetene som bruker dem, men også for samfunnet generelt. Kirkebyggene, og vernede kirker spesielt, er monumentalbygg som er historie-, kultur- og arkitekturbærere for alle byens innbyggere uavhengig av tilknytning til Den norske kirke.

Gravplasser, kapell og krematorier i Bergen

Gravferdslovens § 3 sier at

- *kirkelig fellesråd har ansvaret for at kirkegårder og bygninger på kirkegårder forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser*

Gravplassmyndigheten under BKF ivaretar fellesrådets ansvar for gravplassforvaltningen i Bergen, jfr. Kirkelovens § 14 og Gravferdsloven. Gravplassforvaltning er en oppgave som BKF utøver på vegne av samfunnet. Alle byens innbyggere betjenes uavhengig av tros- og livssynstilknytning. Kommunen har i tillegg et direkte ansvar i følge gravferdsforskriften § 2 og skal sørge for at det er tilstrekkelig areal til gravplass og skal selv, i samråd med kirkelig fellesråd, regulere slikt areal etter plan og bygningsloven.

2. DRIFTSRAMME

Bergen kirkelige fellesråd mottok 143,3 mill kroner til drift og administrasjon av kirker og gravplasser i 2016. Dette videreførte tilskuddet for 2015, justert opp med kompensasjon for lønns- og prisvekst, samt at vi fikk midler til en ny diakonstilling i Slettebakken. Det ble ikke funnet midler til økte driftsmidler til kirker og gravplasser

For 2017 ble budsjetttrammen for BKF justert opp med forventet lønnsvekst, men ingen kompensasjon for prisvekst. Vår søknad om økte bevilgninger til en diakonstilling, samt økte driftsmidler til kirke og gravplass ble ikke innvilget. Derimot fikk vi tildelt et ekstraordinært tilskudd til istandsetting av gravplasser (finansiert av statlige tiltaksmidler) på kr 1.500.000.

BKF er opptatt av å forvalte ressursene på en god og forsvarlig måte. Derfor har fellesrådet bedt om en gjennomgang av virksomheten for å se på fordeling av ansatte og kirkens struktur. Rapporten blir lagt fram for fellesrådet våren 2017, og skal så ut på høring i menigheter og blant ansatte. Virksomhetsgjennomgangen kan føre til at det skjer omprioriteringer i økonomiplanen for drift framover. Dette vil tidligst kunne konkretiseres i neste års planarbeid. I den grad effektivisering av virksomheten fører til innsparinger, vil midlene bli brukt innenfor det/de områdene effektiviseringen har funnet sted. For eksempel vi innsparinger på gravplassområdet brukes innenfor gravplassområdet etc.

Bergen kirkelige fellesråd kjøper driftstjenester innenfor kirkebygg- og gravplassdrift, samt regnskapstjenester fra Akasia kirke og gravplass AS (AKG). I tillegg leverer AKG etter avtale pr prosjekt tjenester inn i investeringsprosjektene på kirkebygg og gravplass. AKG er et egenregiselskap som er datterselskap til Akasia AS. Selskapet er underlagt offentlig innkjøpsregler, styret i selskapet består av representanter fra ledelsen i BKF og selskapet har ikke lov å dele ut utbytte eller gi konsernbidrag. På den måten sikrer vi kontroll med offentlige bevilgninger. Tjenestene som kjøpes inn fra Akasia er i all hovedsak timeverk fra ansatte som tidligere var ansatt i BKF/Akasia i BKF. Når BKF i 2017 bare får dekket lønnsvekst og ikke prisvekst, slår dette uheldig ut for oss. Vi håper dette kan hensyntas i 2018, slik at vi da får dekket deflatorvekst og ikke bare lønnsvekst.

FUNKSJON 390 DEN NORSKE KIRKE

I tillegg til deflatorvekst søkes det om følgende tiltak på funksjon 390:

TILTAK (alle tall i mill kroner)	2018	2019	2020	2021
Levekår diakoni	1,6	0,8	0,8	0,8
Verdibevarende vedlikehold	0,9	0,9	1,0	
Drift av Sædalen kirke/nærkirke		1,2		
Sum	2,5	2,9	1,8	0,8

Kommentarer til funksjon 390 - Den norske kirke

1. Levekår/Diakoni

Kirkens diakonale innsats i Bergen er en viktig faktor i det kulturelle, sosiale og helsefremmende arbeidet for byens innbyggere. Diakoni er kirkens omsorgstjeneste uttrykt gjennom praktisk handling i menneskers hverdag, og dette arbeidet er både forebyggende og lindrende i menighet og nærmiljø. Arbeidet bygger i stor grad på frivillige ressurser og utstrakt samarbeid med andre organisasjoner og det offentlige hjelpeapparat. Dette skal være et lavterskeltilbud i nærmiljøet til både barn, unge og voksne.

Bergen har lenge hatt noen få diakonstillinger som er finansiert i kombinasjon av menighetens innsamlede midler og statlige overføringer. De siste årene har det også kommet på plass kommunalt finansierte diakonstillinger i Løvstakksiden, på Vestkanten (DUA-prosjektet, DUA=Diakonalt UngdomsArbeid i Loddefjorddalen), Haukås/Ytre Arna, Årstad/Fridalen og Slettebakken.

Bergen kommunes opptrapping frem til 2016 har gitt oss mulighet til å videreutvikle dette viktige omsorgstilbudet. Vi har et sterkt ønske om fortsatt å styrke dette arbeidet, og søker på nytt om tilskudd fra Bergen kommune i tråd med byrådets intensjon om å prioritere dette.

For inneværende år fikk vi ikke økte midler til dette arbeidet. For å holde oppe fremdriften i vår satsing og ber vi derfor om midler til to diakonstillinger i 2018.

BKFs diakoner er godt i gang med lokale integreringsprosjekter for flyktninger og migranter. Det oppleves at det fortsatt er et stort behov som ikke er dekket til disse gruppene. For mange innvandrere er kirken en viktig møteplass i hverdagen. Mange søker spesielt til kirken fordi den er en viktig formidler av tro og verdier. Her blir man møtt med en grunnleggende respekt for sin egen tro og livssituasjon. Samtalegrupper, kulturaktiviteter, leksehjelp og språkopplæring er noen av kirkens tilbud og det er økende etterspørsel.

I tillegg ser vi et stort behov for å styrke og utvide det oppsøkende tilbudet i Bergen Vest. DUA-prosjektet ønsker å utvide sitt arbeid med et tilbud spesielt rettet mot ungdom i alderen 13-18 år. Bærum kommune har bygd opp et slikt arbeid som vi ønsker å ta modell av. Vi ser både behov og muligheter for dette i Bergen. Erfaringene fra vårt eget DUA-arbeid og arbeidet som drives i Bærum vil etterhvert være et godt utgangspunkt for lignende arbeid andre steder i byen.

Oppsummert vil vi peke på to konkrete prioriteringsbehov:

1. Diakonale tilbud flyktninger og migranter
2. Levekårsutfordringer for sårbar ungdom i Bergen

På denne bakgrunn søker BKF om kr 1.600.000 for å ansette to diakonmedarbeidere som skal ha fokus på integreringsarbeid og levekårsutfordringer.

2. Verdibevarende vedlikehold

Kirkebyggene våre er monumentale bygg, signalbygg i landskapet. Arkitektene kan til tider synes å ha hatt andre ting i tankene enn å lage bygg som er enkle å drifte og vedlikeholde.

BKF har gjennom flere år gjort en stor jobb med å ta igjen mange års etterslep på vedlikeholdet på kirkene våre. Blant annet utarbeider vi nå tilstandsanalyser for alle byggene. Etter hvert som vi får tatt igjen vedlikeholdsetterslepet, er det viktig at vi har nok midler til verdibevarende vedlikehold, slik at ikke kirkene forfaller på nytt. Vi ønsker, på samme måten som Bergen kommune, å bruke Holte Byggsafe FDV-nøkkel for beregning av kostnader. Forslaget til økning vil delvis bidra til å bevare verdien på de byggene fellesrådet forvalter. Samtidig arbeider vi med ENØK og andre effektiviseringstiltak for også å frigjøre midler til samme formål.

3. Sædalen nærkirke

Det er lagt inn søknad om midler til drift av Sædalen nærkirke fra 2019. Samlet søker BKF om 1,2 mill som vil dekke driftsutgifter og minimumsbemanning. Administrative oppgaver vil bli dekket innen dagens bevilgninger, gjennom effektiviseringstiltak. Arbeidet med reguleringsplan for fremtidig kirkebygg i Sædalen er forsinket. Søknad om driftsmidler er derfor flyttet fram til 2019.

FUNKSJON 393 GRAVPLASSER, KAPELL OG KREMATORIER

I tillegg til deflatorvekst søkes det om følgende tiltak på funksjon 393:

TILTAK (alle tall i mill kroner)	2018	2019	2020	2021
Drift av nye felt på gravplassene		1,0	1,0	1,0
Verdibevarende vedlikehold	1,5	0,5	0,5	
Sum	1,5	1,5	1,5	1,0

Kommentarer til funksjon 393 – Gravplasser, kapell og krematoriuim

BKF som gravplassmyndighet for Bergen kommune vektlegger å anlegge gravplasser der folk bor, ved viktige knutepunkt og i tilknytning til transportlinjene i byen. Samtidig må dette skje i tråd med kommunens plan og strategi for kollektivtrafikk og boligutbygging og de økonomiske rammer som stilles til rådighet. Gravplassmyndigheten er, etter oppdrag fra kommunen, i gang med å utarbeide en gravplassplan for Bergen kommune.

Det skal legges til rette for alternative gravleggingsformer.

Gravferdstjenestene skal speile livsynsmangfoldet i Bergen.

Gravplassene skal være en viktig del av grøntstrukturen i byen og særlig egnet for ro og ettertanke.

Vi vil ivareta de viktige kulturminnene som er på våre gravplasser, samt de seks historiske gravplassene, på en respektfull måte.

Vi vil fremme samarbeid med omliggende kommuner, særlig med tanke på livssynsåpent seremonirom, krematorium og tilrettelagte graver.

Det er foreløpig ikke kommet signaler fra regjeringen om at det vil bli fremmet lovendringer, på tross av viktige forslag i NOU 2014:2 «Lik og Likskap». For gravplassforvaltningen betyr dette at en må vurdere lokalt regelverk opp mot avgiftene, for å etablere en avgiftspraksis som innbyggerne og gravplassforvaltningen er tjent med.

Regjeringens arbeid med dette ligger pr i dag i ro. Siste uttalelse fra statsråden er at i «Prop. 55 L (2015-2016) er det meddelt at departementet "etter at den foreslåtte forvaltningsreformen [omdanning av Den norske kyrkja til eit eige rettssubjekt m.m.] er gjennomført" vil følge opp denne oppmodinga frå Stortinget i arbeidet med heilskapleg lov for

alle trus- og livssynsamfunn, der ein mellom anna samla skal sjå på lovgjeving og ulike former for finansiering. Sidan hovudregelen er at gravplassforvaltninga ligg til kyrkjeleg fellesråd vil det vere naturleg at også finansieringa av denne inngår i ein slik samla gjennomgang.»

BKF mener som KA at: «Gravferdslova omhandlar gravferd for alle innbyggjarane, uavhengig av tilknytning til trus- og livssynssamfunn. Spørsmålet om avgifter og betaling på gravferdsområdet bør bli behandla uavhengig av spørsmålet om finansiering og lovregulering av trus- og livssynssamfunn». Det er derfor ikke grunn til å vente med det nye regelverket. Selv om det skjer lite fra sentralt hold ønsker BKF likevel en dialog med Bergen kommune om brukerbetalingen på gravplasssektoren, blant annet på grunn av at mange innbyggere føler seg urettferdig behandlet når de ikke får rett til gratis grav ved ny gravlegging i grav som familien allerede disponerer.

For inneværende budsjettår har BKF fått tildelt et ekstraordinært tilskudd til istandsetting av gravplasser finansiert via statlige tiltaksmidler. BKF takker for tildelingen som gjør oss i stand til å oppgradere seremoniveier på gravplassene, i første omgang på nedre del av Møllendal gravplass. Samtidig er det fortsatt behov for faste årlige driftsmidler til drift av nye gravfelt og verdibevarende vedlikehold på gravplassene og bygningsmassen knyttet til disse. Det er derfor et stort behov for at denne bevilgningen videreføres i 2018 og senere år.

1. Drift av nye felt på gravplassene i Bergen.

I de siste årene har gravplassene i Åsane og på Øvsttun blitt utvidet og det har blitt anlagt nye felt på gravplassene på Fana og Fyllingsdalen. I tillegg er det etablert navned minnelunder i Åsane og på Fana. Dette innebærer økning av de årlige driftsutgiftene på 1 mill kroner. I 2020 forventer vi å ferdigstille utvidelsen i Fyllingsdalen, og i 2021 må Mellingen gravplass i Åsane stå ferdig. Hver av disse utvidelsene vil kreve ytterligere 1 mill kroner til drift og vedlikehold.

Konsekvensen av at driftstilskuddet eventuelt ikke økes blir at vedlikeholdet generelt på gravplassene i Bergen blir redusert da det fordeles på større områder, og tilstanden vil forverres år for år. På tross av fokus på bedre organisering, arbeidsmetoder, utstyr og verktøy så er det fortsatt mange behov som ikke dekkes på en tilfredsstillende måte.

BKF har lagt en plan for tilstandsvurdering av de ulike gravplassene, krematorium, kapell, driftsbygninger og historiske bygg som vil dokumentere fremtidig drifts- og rehabiliteringsbehov.

Verdige kistegravferder og urnenedsettelse vil alltid ha høyest prioritet og det innebærer at det årlig blir for små ressurser til alle de andre driftsoppgavene. Slått av plen, avfallshåndtering, vedlikehold av veier og drift av vannposter, er bare noen av de oppgavene som må løses og som har stor betydning for hvordan gravplassen oppleves for publikum som er i gravferder og besøker gravene.

I tillegg til et generelt driftsbehov er det også et økende behov for å legge til rette for ulike tros- og livssynsamfunnene sine ønsker i forbindelse med gravferd. Samfunnet endrer seg, og vi opplever at brukerne av gravplassene i Bergen har økende krav til standarden på gravplassene. Det viser seg spesielt på at publikum har større forventninger til for eksempel: frekvens og kvalitet på slåtten, tilstand på veier og trapper, tilgjengelighet på vannposter og avfallsstasjoner og frekvens og kvalitet på strøing og snørydding.

2. Verdibevarende vedlikehold av gravplassene i Bergen.

For å opprettholde tilfredsstillende standard på gravplassene i Bergen må vedlikeholdsbudsjettet styrkes. Vi opplever et stort behov for rehabilitering av vannposter, veier, murer, gjerder og lignende. Dette kan forhindres med et jevnere årlig vedlikehold, men dette lar seg ikke gjennomføre innenfor eksisterende rammer

INVESTERINGSRAMME

Den vedtatte rammefinansiering for investeringer fra Bergen kommune til BKF ble fullt innført fra 2014. For årene 2014 - 2017 har kommunen årlig bevilget 20,9 mill kroner til kirkebygg, 16,7 mill kroner til middelalderkirker, og 20,9 mill kroner til gravplasser, kapell og krematorium.

Det er en utfordring at bevilgningene til investeringer ikke har vært deflatorjustert siden 2013. BKF har lagt inn søknad om oppjustering hvert år, uten at vi har fått gjennomslag for dette.

KIRKER OG VERNEDE KIRKER

Økning i rammefinansieringen

I 2016 ble det lagt inn en bevilgning på 10 mill kroner pr år i fire år til ny nærkirke i Sædalen. BKF setter stor pris på denne prioriteringen, og valgte derfor å ta søknad om deflatorjustering av investeringsmidlene ut av økonomiplanen for kirkebygg og deflatorjustering for middelalderkirkene først fra 2020.

Det er lagt inn investeringsmidler til å bygge nærkirke på Haukås, etter at kirken i Sædalen står ferdig. Fellesrådet har tidligere år ønsket å ha med også dette prosjektet i økonomiplanen og både nåværende og forrige byråd har uttrykt støtte til de planene BKF er kjent med at utbyggingsplanene for Haukåsområdet ikke er avklart, men at noen avklaringer vil kunne komme i nasjonal transportplan som fremlegges i april 2017.

Menigheten som i dag møtes i Norsk Lærerakademi sine lokaler vil kunne stå uten tjenlige lokaler i løpet av 2021 dersom NLA sine bygg blir solgt. Dette er en menighet i sterk vekst, og en menighet som gir et godt tilbud til dem som bor i området. Når utbyggingen på Haukås en gang kommer i gang vil det være av stor betydning å ha en allerede fungerende nærkirkemenighet å tilby den voksende befolkningen. Inntil ting er mer avklart ønsker vi å opprettholde vår søknad om midler til ny kirke på Haukås etter at nærkirke i Sædalen er realisert.

INVESTERINGSRAMME KIRKER

(alle tall i mill kroner)	2018	2019	2020	2021
Fjorårets rammetilskudd	20,9	20,9	20,9	20,9
Ekstratilskudd Sædalen nærkirke	10,0	10,0		
Ekstratilskudd Haukås nærkirke			10,0	10,0
Sum	30,9	30,9	30,9	30,9

Rehabilitering kirker

Kirkebyggene BKF drifter og vedlikeholder med midler fra Bergen kommune utgjør ca 65 000 m². Rundt årtusenskiftet ble det gjort en kartlegging av kirkebyggene. Vi foretar en jevnlig tilstandskartlegging av alle kirkebyggene som grunnlag for våre investeringsplaner, og ser at behovet for rehabilitering og vedlikehold er betydelig i mange år fremover, selv om vi de siste årene har gjort en stor innsats på en del av kirkene.

Når vi skal prioritere investeringsmidler til rehabilitering av kirker tar vi hovedsakelig hensyn til følgende momenter:

- Myndighetskrav (HMS, elektro, brannvern mv)
- HMS (fare for liv og helse må om mulig omgås)
- Nødvendig rehabilitering i henhold til tilstandsanalyser
- Øvrig rehabiliteringsbehov
- En fast sum hvert år til universell tilrettelegging, ENØK-tiltak og oppgradering/utskifting av ventilasjonsanlegg

BKF har etablert en kirkebyggkomite - et rådgivende organ som blant annet skal vurdere hvordan fremtidige investeringsprosjekter skal prioriteres.

Rehabilitering Johanneskirken

Johanneskirken trenger en stor rehabilitering av hele det ytre skallet. Det blir utarbeidet en tilstandsanalyse og forslag til prosjektplan i 2017, med forsiktig oppstart i 2018. Arbeidet forventes å strekke seg utover denne planperioden. Vi ser for oss at kirken skal være i bruk under prosjektperioden, med stillas på en del av kirken om gangen.

Rehabilitering Eidsvåg kirke

I henhold til tilstandsrapport, blant annet med rehabilitering av to yttervegger (de to første ble rehabilitert i 2014, og taket blir rehabilitert i 2017).

Biskopshavn kirke

I Biskopshavn kirke har vi en tilstandsrapport som tilsier behov for store utskiftninger på klokketårnet, utskifting av store deler av panelet på ene kortveggen, maling av hele kirken, utskifting av mange ødelagte vinduer, oppgradering av elektrisk anlegg m.m. rehabiliteringsarbeidet starter i 2017 og fullføres i 2018.

Sandvikskirken

Vi startet rehabilitering av Sandvikskirken sommeren 2016. I mars 2017 avsluttet vi arbeidet med kirketårnet, og startet opp arbeidet med å skifte tak på kirkeskipet. I fortsettelsen av skipet må vi skifte tak på koret og sakristiet, samt gjøre en del innvendig oppgradering. Dersom vi ikke blir ferdig innenfor vedtatt budsjett, må vi omprioritere andre budsjettposter, slik at vi får fullført arbeidet på Sandvikskirken.

Enøktiltak

Kirken i Bergen ønsker å ta sin del av ansvaret for klimaforbedrende tiltak. De mest effektive tiltakene er å se på innkjøpsrutiner/gjenbruk, samt å senke energibruken. Vi jobber eksempelvis med varmpumper, forbedring av ventilasjonsanlegg, etterisolering, senkede temperaturer og styringssystem på eksisterende kirker, samtidig som vi vurderer solcellepanel og jordvarme på nye bygg. Vi setter av en fast sum av investeringsrammen til dette hvert år.

Universell utforming av kirkene i Bergen

Alle offentlige bygg skal være universelt utformet. Våre nyeste kirker oppfyller kravene fullt ut. Hvert år gjør vi endringer/tilrettelegging på en eller flere av de gamle kirkene. I 2016 ble arbeidet med universell utforming i Fyllingsdalen kirke påbegynt, og arbeidet fortsetter i 2017. I tillegg vil Solheim kirke bli prioritert. Årstad kirke og Sandvikskirken er også ferdig prosjektert og står i køen for utførelse.

Birkeland kirke, tilbygg

Birkeland kirke er for liten til å tilfredsstille lovens krav. Manglende plass skaper også store utfordringer gjennom året. Det finnes heller ikke noe tilliggende menighetssal eller lignende som det er krav om i norm for kirkebygg i Bergen. Arbeidstilsynet har i tillegg til dette bedt om at Birkeland kirke bygges ut for å sikre forsvarlige hygieniske forhold. Dagens kontorfasiliteter for de ansatte er også uholdbar. Sammen med Birkeland menighetsråd, og med innspill fra kommunens byggesaksavdeling, byantikvaren, kirkekonsulenten og biskopen har BKF prosjektert et tilbygg til kirken. Planene ble dessverre ikke godkjent ved 1. gangs byggesaksbehandling. Det er derfor fortsatt uavklart når byggingen kan starte opp. Vi setter allikevel av penger som tidligere forutsatt. Menigheten vil selv dekke ca 25% av kostnaden med tilbygget, mens BKF dekker 75%.

Sædalen nærkirke

BKF er svært takknemlig for at Bergen kommune i sitt langtidsbudsjett har lagt inn midler som gir oss mulighet for å realisere nærkirke i Sædalen. Vi ser frem til at reguleringsplanen blir fullført, slik at vi for alvor kan starte planleggingen av kirken. Første utkast til reguleringsplan

for området ble sendt på høring høsten 2016. Det kom svært mange negative bemerkninger fra dem som bor i området. Det er derfor nødvendig å vurdere alternativ plassering av kirketomten. BKF tror derfor at ny nærkirke i Sædalen tidligst kan stå ferdig i 2019. Det lokale engasjementet for å få bygget en kirke er stort, og vi tror dette vil kunne bety mye positivt for hele lokalmiljøet.

Solheim kirke, nye kontor

Det er stort behov for egnede arbeidsplasser for de ansatte i Solheim kirke. Dette lar seg realisere når vi får overdratt eiendomsretten til den tidligere presteboligen. Vi har fått positive signaler fra administrasjonene i Bergen kommune, men avventer politisk behandling i bystyret.

Haukås nærkirke

Byrådet har i sin byrådserklæring gitt støtte til planleggingen av nærkirke på Haukås. Det er utfordrende for planarbeidet at det er relativt stor usikkerhet om bruk av områdene på Haukås, hvor den nye veien skal gå, og om den nye godsterminalen vil båndlegge områder her.

For øyeblikket bruker Haukås nærkirke leide lokaler på NLA høgskolen og i det lokale bedehuset. Begge disse kan komme til å bli solgt i nær fremtid. Da vil en stå helt uten egnede lokaler, så det er viktig at det ikke går for lang tid før en kommer i gang med planleggingen av ny nærkirke på Haukås.

INVESTERINGSRAMME VERNEDE KIRKER /MIDDELALDERKIRKER

(alle tall i mill kroner)	2018	2019	2020	2021
Fjorårets rammetilskudd	16,7	16,7	16,7	18,7
Ekstratilskudd rehabilitering				
Domkirken/Korskirken - forventet statstilskudd	16,7	16,7	16,7	16,7
Kompensasjon for manglende deflatorvekst			2,0	
Sum	33,4	33,4	35,4	35,4

Korskirken og Domkirken, rehabilitering

Rehabilitering av Mariakirken ble fullført som planlagt i 2015. Arbeidet ble utført hovedsakelig av BKF/Akasia sine egne håndverkere. Både fagfolk og politikere; med Riksantikvaren i spissen har gitt stor anerkjennelse til arbeidet som er utført. Kunnskapen som er opparbeidet gjennom arbeidet med Mariakirken, videreføres gjennom rehabiliteringsarbeidet i Domkirken og Korskirken som ble påbegynt i 2016.

Domkirken og Korskirken, begge middelalderkirker, er også betydningsfulle bygninger i Bergen sentrum. Tilstandsanalysene viser faretruende dårlig tilstand på begge to. En del av bygningene vil tåle å stå noen år til før de må restaureres, men deler av bygningene må restaureres så snart som mulig dersom vi skal unngå betydelige ødeleggelser og mulig fare for liv og helse for brukere og forbipasserende. Nødvendig rehabilitering av de to kirkene er beregnet til totalt 451 mill kroner.

Med dagens bevilgningsnivå vil det ta ca 30 år å utføre arbeidet. Dersom årlige bevilgninger til middelalderkirker dobles, vil BKF kunne igangsette arbeidet og holde en bemanningsmessig og økonomisk forsvarlig fremdrift på prosjektene. Det vil da være mulig å senke totale prosjektutgifter fordi en del faste kostnader (rigg m.m.) vil gå ned.

I forbindelse med gjenåpning av Mariakirken, ble det påpekt både fra Riksantikvaren og Bergen kommune viktigheten av å ivareta den unike kompetanse på restaurering av middelalderbygg som nå finnes i BKF/Akasia. En økt årlig bevilgning vil sikre en slik ivaretagelse. På møte med komiteen for kultur, idrett og næring i 2015, og på møte med byråd

for kultur, næring, idrett og kirke i 2016 har det vært enighet om behovet for en slik økning av de årlige budsjettene.

Vi har et felles mål om at staten skal være med på finansieringen, og er enige om at kommunen skal ta initiativ for videre arbeid med dette, og be om støtte fra BKF når dette er naturlig. Et av verktøyene en kan bruke er Stortingets vedtak fra november 2015 der en ber regjeringen om å utarbeide en forsterket strategi for hvordan alle fredede og verneverdige kirker kan sikres et forsvarlig vedlikeholds nivå.

Vernede kirker, restaurering

Av BKF's 34 kirker har 20 av dem en vernestatus. Tilskudd til rehabilitering for vernede kirkebygg er i "Forskrift om tilskot til livssynssamfunn" § 9 definert til å omfatte alle Bergens innbyggere uavhengig av medlemskap i Den norske kirke, og må derfor behandles separat fra de andre kirkebyggene. Tilstanden til de vernede kirkene er veldig varierende. Johanneskirken er blant de kirkene som det vil være svært kostbart å sette i god stand.

INVESTERINGSRAMME GRAVPLASSER, KAPELL OG KREMATORIUM

(alle tall i mill kroner)	2018	2019	2020	2021
Fjorårets rammetilskudd	20,9	21,5	22,2	22,9
Behov utover rammetilskudd	11,2	14,0	13,3	12,6
Deflatorvekst rammetilskudd	0,6	0,7	0,7	0,7
Sum	32,7	36,2	36,2	36,2

Generelt om investering på gravplass:

Ordningen med investeringsrammer har gitt gravplassforvaltningen bedre mulighet til langtidsplanlegging slik at graver kan tilbys der folk bor når det er behov for det. Rammene har muliggjort nedbetaling av interne lån til kjøp av areal på Øvsttun og i Åsane. Investeringen fullfinansieres i løpet av denne planperioden. Rammene er imidlertid ikke store nok til å dekke utgifter til erverv av ytterligere areal.

På gravplassområdet opprettholder vi som tidligere vår søknad om deflatorjustering av investeringsrammen hvert år i planperioden.

Tilgjengelig gravareal i bydelene er svært viktig og vi har derfor spilt inn behov for nye arealer til kommunedelplanens arealdel. Fremtidige behov, inkl. tilrettelagte graver for andre tros- og livssynssamfunn, vil også bli tydeliggjort i gravplassplanen som er under utarbeidelse. Arealbruken har to sider, både en ansvarlig bruk av arealene i byen, men også at byens innbyggere må få velge den type grav som de ønsker og dermed også hvor nye areal som kreves pr grav. Bergen kirkelige fellesråd er derfor aktiv med hensyn til å tilrettelegge for forskjellige alternativer for gaver innenfor egen by, både med tanke på å gi innbyggerne et godt tilbud, men også hva som er god bruk av areal.

Vi ser bl.a. en ny og svak trend på at de tradisjonelle gravene ikke blir beholdt i så lenge som før. Vår satsing på navnet minnelund (urnegraver med navn på felles minnesmerke) som gravferdsform er et viktig virkemiddel. Vi er også aktive for å få på plass ny lovgivning som tillater utendørs og innendørs kolumbarium (urnevegg eller hall). Askespredning innenfor gravplassens rammer er også noe vi arbeider med å få anledning til å tilby. Disse tiltakene kan på sikt bety at behovet for gravareal går noe ned, men foreløpig er erfaringstallene så sparsomme at det ikke er mulig å legge dette til grunn i denne planperioden. En økende befolkning i byen gir dessuten behov for økt tilgjengelig gravareal.

Dagens investeringsrammer ikke er tilstrekkelig til å opprettholde målet om tilgjengelig og verdig gravareal «der folk bor». Med dagens investeringsrammer blir det vanskelig å tilby nye

graver i tide i Åsane, og det kan også bli mangel på graver i Loddefjord, Fana og Arna.

Møllendal krematorium med ovner og renselinjer krever løpende oppgradering av en slik størrelse at det må foretas investeringer. De tre bårerommene som BKF drifter krever også løpende vedlikehold. BKF har i planperioden lagt inn midler til dette i 2018, men etter dette vil ikke rammetilskuddet være tilstrekkelig til å dekke ytterligere utbedringer.

På Møllendal og Solheim gravplasser er vann- og avløpsanleggene 100 år og må utbedres. Vann og avløpsanlegg, vannposter, trapper, veier og omramming av gravplassene har et vedlikeholdsetterslep som er forsiktig anslått til 43 mill kroner i 2015. Det arbeides med tilstandsanalyser for å dokumentere kostnadsbildet.

Solheim kapell er et signalbygg i sitt området. Kapellet er 100 år i 2019/2020, men dessverre i dårlig stand. Det samme gjelder Øvsttun kapell. Nødvendig rehabiliteringene av disse to kapellene er anslått til 25 mill kroner. Dette er det ikke rom for innenfor dagens rammefinansiering.

Vi har i budsjettsøknaden valgt å synliggjøre behov for økte investeringsrammer på en egen linje i talloppstillingen. For 2018 utgjør dette 11,2 mill kroner.

Rehabilitering og masseutskiftning på gravplassene i Bergen

Det er et stort vedlikeholdsetterslep på gravplassene i Bergen. Hver i sommer blir vi minnet om dette gjennom henvendelser fra publikum og media. Skal vi komme til rette med disse forhold må det årlige rammetilskuddet til både drift og investeringer økes vesentlig ut over det som er foreslått i dette budsjettinnspillet.

Ved de aller fleste gravplassene som er anlagt frem til og med 2002 er det store problemer med vannsig og manglende drenering. Dette fører til uverdige forhold for både publikum og medarbeidere. Forholdene er verst i Loddefjord, Fana og Mjeldheim, og ekstremvær stiller stadig større krav til drenering og vannfordrøyning.

Andre steder er det ikke lagt ut jord i tilstrekkelig dybde, eller jorden som er lagt ut er ikke sortert for steinmasser, slik at også disse områdene må masseutskiftes før en kan ta gravfeltene i bruk. Dette gjelder blant annet grav- og urnefelt på Fyllingsdalen, Loddefjord, Solheim og Nygård. Masseutskiftning er viktig da det gir verdige gravferder og en bedre utnyttelse av eksisterende areal.

Opprydding gravminner/ frigjøring av gravareal

Vi er godt i gang med et oppryddingsarbeid for å fjerne gravminner der pårørende ikke lenger ønsker å beholde gravene. Tiltaket er viktig for å redusere arealbruken ved å frigjøre et betydelig antall graver innenfor eksisterende gravareal. Arbeidet forventes ferdigstilt i 2020.

Navnet minnelund

I alle norske storbyer og i større kommuner er tilbudet om navnet minnelund blitt svært godt mottatt. En navnet minnelund er et gravfelt med flere urnegraver med navneplater på felles minnesmerke. Vi planlegger å anlegge minst en navnet minnelund pr år for å gi et bedre tilbud til publikum, men også for å tilby graver som krever mindre areal enn tradisjonelle urnegraver. Byens første navnedde minnelund ble åpnet i Åsane i 2016. Navnet minnelund i Fana ble åpnet i februar 2017, og i løpet av 2017 og 2018 kommer det minnelunder på Storetveit kirkegård og Fyllingsdalen gravplass. Det vil bli utarbeidet en plan for videre etableringer i løpet av 2017.

Fana kirkegård, masseutskiftning

Fana kirkegård har bare nye graver til 2018, det er planlagt masseutskiftning som kan frigjøre graver i enda en del år. Beregninger på antall graver som en kan frigjøre er under utarbeidelse. Der er ingen naturlige alternative gravplasser i området og areal for utvidelse er tilgjengelig men må avsettes, reguleres og kjøpes slik at det kan bli anlagt gravplass der.

Fyllingsdalen gravplass, utvidelse

Fyllingsdalen gravplass har bare ledige kistegraver til 2020 og det haster med en utvidelse. I 2017 får vi mange urnegraver tilgjengelig gjennom en omregulering av gravplassen, men dette er ikke tilstrekkelig for å dekke fremtidig behov. Tilgjengelig areal er bratt og vil være

utfordrende både i prosjekterings, anleggs- og driftsfase, men det er ingen naturlige alternative gravplasser i området. Utvidelsen vil gi 1.250 nye graver og estimert kostnad er 33 mill kroner. Prosjektering er påbegynt og første del av utvidelsen må stå klar i 2020.

Mellingen gravplass i Åsane

Videre utvidelse av gravplassareal i Åsane er planlagt på avsatt og ervervet areal på "IKEA tomten" i Mellingen. Grunnforholdene her er slik at opparbeiding vil bli et omfattende arbeid. Dagens masse kan ikke brukes og må derfor skiftes ut, og gravplassarealet må sikres mot vanninntrenging fra elv. Det utredes om kommunen lar oss få lov til å ta imot overskuddsmassen, og om dette er praktisk og økonomisk gjennomførbart. Siste utvidelse av Åsane kirkegård vil dekke behovet fram til 2021. Da må Mellingen gravplass stå ferdig.

I dialog med forstanderen for Bergen moske er det fremkommet ønske overfor BKF, at neste gravfelt som skal tilrettelegges for muslimske gravferder blir i Åsane.

Tennebakk gravplass

Det skal etableres gravplass på avsatt areal i Tennebakk. Gravplassen skal avlaste Gravdalspollen gravplass og Nygård kirkegård i tillegg til å være gravplass for nærmiljøet. Reguleringsaken pågår, og det er her vi forventer å kunne tilby nye gravleggingsformer.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Bergen kirkelige fellesråd - Tilsagnsbrev fra Bergen kommune - budsjett 2017

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
15/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Heimli, Mette Rogstad

Arkiv: KA - 111.0

Arkivsaknr: 16/39

Saksbeh.: Heimli, Mette Rogstad

Bakgrunn:

Kirkevergen har mottatt tilsagnsbrev til Bergen kirkelige fellesråd for 2017 fra Bergen kommune.

Som det fremgår av brevet har BKF fått innvilget kr 150.881.683 til drift og kr 68.557.400 til investering for budsjettåret 2017. I tillegg kommer ekstraordinært tilskudd til istandsetting av gravplasser på kr 1.500.000.

Tilsagnet er i tråd med det som ble lagt til grunn ved behandling av BKF sitt budsjett for 2017 (ref. BKF-sak 64/16).

Tilsagnsbrev og betingelsene for tilskuddet skal styrebehandles hos mottaker.

Betingelsene i tilsagnsbrevet er i tråd med de innspill BKF har gitt i sin budsjettsøknad og gjennom løpende dialog med Bergen kommune.

For ordens skyld presiseres det at vi etter avtale med Bergen kommune gir tilbakemelding etter fellesrådets møte 26. april.

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd aksepterer de mål og styringssignaler som er gitt fra Bergen kommune i tilsagnsbrevet for 2017, datert 03.02.2017

KIRKEVERGEN I BERGEN 18.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Heimli, Mette Rogstad
økonomisjef

Vedlegg:
Dok.dato

Tittel

000040

Vedlegg:

Dok.dato

15.02.2017

Tittel

Bergen kirkelige fellesråd - Tilsagnsbrev - Tilskudd til drift og investering for 2017

BERGEN
KOMMUNE

BYRÅDSAVDELING FOR KLIMA, KULTUR OG NÆRING
Rådhusgaten 10
Postboks 7700, 5020 Bergen
Telefon 55 56 58 78
klima.kultur.naring@bergen.kommune.no
www.bergen.kommune.no

Bergen kirkelige fellesråd
Vestre Strømkaien 7
5008 BERGEN

Deres ref.	Deres brev av:	Vår ref.	Emnekode	Dato
		201601633-35 MKRI	ESARK-370	03. februar 2017

Tilsagnsbrev til Bergen kirkelige fellesråd for 2017

Bergen bystyre vedtok 14. desember 2016 i sak 314/16 å bevilge kr. 220 959 083 som tilskudd til drift og investering for 2017 til Bergen kirkelig fellesråd. Dette brev og betingelsene for tilskudd skal styrebehandles hos mottaker, kopi av vedtak der betingelsene aksepteres skal sendes til Bergen kommune innen 1. mars 2017.

Det er gitt tilskudd til aktiviteter og mål som fremkommer i søknaden om støtte for 2017. Tilskudd fra Bergen kommune skal samtidig anvendes til å oppnå mål vedtatt i kommunale planer eller i kommunens budsjett og økonomiplan.

I henhold til kirke- og gravferdslov tilrettelegger Bergen kommune de økonomiske rammene for forvaltningen av disse områdene. Etter fullmakt fra Bergen bystyret skal Bergen kirkelige fellesråd forvalte midlene og utføre de tjenester som lovene omfatter.

Kommunale mål for 2017 og økonomiplanperioden 2018 til 2020

Bystyrets overordnede målsetning for tilskuddet er:

«Den Norske Kirke og andre tros- og livssynssamfunn i Bergen skal være inkluderende forsamlinger hvor enkeltmennesker møter tro, fellesskap og kultur. Alle skal få en verdig gravferd».

De konkrete mål i vedtatt budsjett er:

Mål for 2017

Mål i økonomiplanen

Overordnet mål	Mål	Indikator/målemetode	Siste måling	Mål 2017	Mål 2020
Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn i Bergen skal være inkluderende forsamlinger hvor enkeltemennesker møter tro, fellesskap og kultur. Alle skal få en verdig gravferd	Oppfylle lovkrav til gravferdskapasitet	Antall nye graver	1 619	1 750	2 000
	Den Norske kirke som sosiale og kulturelle nærmiljøsentre	Antall besøk på kulturtilbud og arrangement	71 636	73 000	80 000
	Oppfylle lovkrav til gravferdskapasitet	Kapasitet 3 % av befolkningen.	3,0 %	3,0 %	3,0 %
		Mål oppgitt i prosent			
Den Norske kirke som sosiale og kulturelle nærmiljøsentre	Antall åpne forestillinger og konserter		618	620	700

Konkrete økonomiske styringssignaler

Gravferdstjenesten omfatter alle innbyggere i byen. Utgiftene til denne tjenesten – gravferder og behovet for gravplasser - vil øke i åra framover. Det blir derfor en prioritert oppgave for BKF å disponere midlene innenfor rammebevilgningen slik at dette allmenne behovet sikres. Det er en målsetting for kommunen at bergenserne skal ha verdige grav- og gravferdstilbud.

Driftsmidler: Overføringsbeløpene på drift inkluderer bl.a. følgende elementer: Kompensasjon for lønnsvekst og et ekstraordinært tilskudd til istandsetting av gravplasser på kr. 1,5 mill. finansiert over den statlige sysselsettingspakken for 2017. Kompensasjon for økt pensjonssats følger fortløpende etter vedtak av detaljeringssaken i byrådet.

Investeringsmidler: Overføringsbeløpet tilknyttet investeringsbudsjettet representerer på tilsvarende måte 25 % av det vedtatte investeringsbudsjettet for 2017, og som er i tråd med overføringsordningen som formannskapet vedtok i sak 387-99, og med fradrag for 100 % av antatt mva.-refusjon av investeringer, som beholdes i BKF for overføring til investeringsbudsjettet. Det er gitt en ekstrabevilgning på kr. 10,0 mill. til Sædalen nærkirke.

Rentekompensasjon: Overføringsbeløpet som gjelder *den statlige rentekompensasjonen for investeringer på kirkesiden*, vil oversendes fra BFIE så snart beløpene for 2017 er kjente (ultimo desember 2017), og beregningene vil gjøres i tråd med prinsippene som er vedtatt av bystyret i forbindelse med tertialrapport 2-2006 (sak 279-06, møte 20.11.06).

Synliggjøring av Bergen kommune

Bergen kommune skal synliggjøres som tilskuddsgiver, eksempelvis i program, annonser, publikumsareal, rapporter, trykksaker, nettsider mm. Som hovedregel skal synliggjøring av Bergen kommune stå i forhold til bidraget relativt til andre bidragsytere. Det skal rapporteres særskilt om dette.

Relevant lovverk

Tilskuddsmottakere forventes å følge relevante lover og oppfylle forventninger til god offentlig drift. Kulturaktører som har det offentlige som hovedfinansieringskilde plikter blant annet å følge regelverket for offentlige anskaffelser.

Rapporter

Det skal rapporteres på oppfyllelse av mål i deres søknad og i forhold til kommunale mål. Det er videre et krav at følgende rapporter og regnskap leveres innen fristene: Årsrapport og regnskap, med rapportering på kommunale mål og regnskapsrapport til bystyret. Bergen kommune skal ha kopi av søknader og rapporter til andre tilskuddsparter hvis disse avviker fra tilsvarende til Bergen kommune.

Søknad 2018

Frist for søknad om driftstilskudd for 2018 er 2. mai 2017. En eventuell søknad sendes til postmottak@bergen.kommune.no. Det er en forutsetning for ny søknad at betingelsene i dette brev er oppfylt.

Det vil senere inviteres til møte om måloppnåelse og resultater 2016/2017.

Utbetaling

Det vil i nær framtid - fra Byrådsavdeling for klima, kultur og næring (BKKN) bli anvist til utbetaling kr. 54 864 771 til BKF's bankkontonummer 1503.30.92978. Beløpet er basert på 25 % av det budsjett (eksklusive kalkulatoriske poster) som ligger til grunn for bystyrets budsjettvedtak 14.12.2016, og slik det fremgår av oversikten i vedlegget, i tillegg til kr. 1,5 mill. fra den statlige sysselsettingspakken.

Kontaktpunkter

Har dere spørsmål om målstyring og om utvikling av kirke- og livssynspolitikken kan seksjonsleder William Hazell kontaktes, gjelder det forhold knyttet til overføring av midler kan økonomirådgiver Marius Kristiansen kontaktes.

Lykke til med virksomheten i det kommende året!

Med hilsen

BYRÅDSAVDELING FOR KLIMA, KULTUR OG NÆRING

*Marius Kristiansen - saksbehandler
Harm-Christian Tolden - kommunaldirektør*

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.

Bystyrets budsjettvedtak - Budsjett 2017 / Økonomiplan 2017-2020 - Bergen kommune:
 Overføringer fra bykassen v/BKKN til BKF

Driftsbudsjett BKKN	2017	Merknad
Vedtatt budsjett 2016	148 338 420	
Lønnskompensasjon	2 543 263	
A. Overføringsbeløp drift (fra BKKN)	150 881 683	Grunnlag for overføringsbeløp 1. kvartal 2017
Investeringsbudsjett BKKN	2017	Merknad
39010 - Kirker og menigheter		
Kirkeinvesteringer	20 920 500	
Sædalen nærkirke	10 000 000	
Middelalderkirker	16 736 400	
<i>Sum tjeneste 39010</i>	<i>47 656 900</i>	
39300 - Kirkegårder, gravlunder og krematorier		
Kirkegårdsinvesteringer	20 920 500	
<i>Sum tjeneste 39300</i>	<i>20 920 500</i>	
B. Sum overføringsbeløp investeringer	68 577 400	Grunnlag for overføringsbeløp 1. kvartal 2017
Oppsummert BKKN		
25 % av overføringsbeløp drift (A)	37 720 421	
25 % av overføringsbeløp investering (B)	17 144 350	
25 % av totalt overføringsbeløp	54 864 771	
Ekstraordinært tilskudd til istandsetting av gravplasser	1 500 000	Utbetales 1. kvartal 2017

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Bergen kirkelige fellesråd - Eierstruktur Akasia AS

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
16/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Vilkenen, Asbjørn

Arkiv: KA - 011.0

Arkivsaknr: 17/26

Saksbeh.: Øgaard, Bjørg Sveinall

Bakgrunn:

Kirkevergen ønsker med denne saken å belyse mulige løsninger for forvaltning av eierskap til aksjene i Akasia AS. Planen er at fellesrådet i møtet 26. april 2017 drøfter saken uten at det gjøres vedtak om eierstruktur. Saken vil bli tatt opp til endelig vedtak i møtet 14. juni 2017 og fellesrådets representanter vil ha anledning til å drøfte saken i eget menighetsråd i forkant av endelig beslutning.

1. Bakgrunn

Akasia AS slik vi kjenner selskapet i dag, har vokst frem med utgangspunkt i BKF sin virksomhet og på initiativ fra kirkevergen og senere forankret i fellesrådet. Vi viser her til perioden fra vedtak i fellesrådet 2. september 2005 om å ha egne håndverkere ansatt og frem til i dag, der virksomheten er flyttet fra BKF til et eget aksjeselskap, jfr. Tidslinjen i sakspapirene til fellesrådet 15. februar 2017.

Akasia AS med sine datterselskaper er i dag en stor organisasjon med over 500 ansatte. Selskapet omsatte for ca 390 mill i 2016. Ved inngangen til 2016 hadde selskapet en egenkapital på 78 mill og samlet balanseverdi på 770 mill.

Selskapet eies av og er registrert på de 25 soknene i Bergen. Aksjene i Akasia AS er og har alltid vært registrert regnskapsmessig i fellesrådets balanse på samme måte som kirkebygg og gravplasser. Fellesrådet har fra starten av forvaltet eierskapet i selskapet.

1.1. Intensjoner

Da fellesrådet tok initiativ til etablering av det som i dag er Akasia AS, ble flere grunner vektlagt og ulike forutsetninger diskutert. Fellesrådet og kirkeverge var opptatt av både muligheter og ansvar knyttet til videre drift av et så stort selskap og la vekt på noen sentrale områder det var viktig å ta vare på. Oppsummert er dette som flg.

1. Bevare menighetsbarnehager og være en barnehageaktør

Siden 2007 har satsing på barnehager vært forankret i vedtak i fellesrådet, først ved å

overta menighetsbarnehager fra 9 menighetsråd og senere vedtak om å drive barnehager uten utvidet formålsparagraf. På den måten ville de relativt små menighetsbarnehagene kunne nyte godt av synergieffekt ved å være del av et større barnehageselskap. Fellesrådet har lagt til grunn at antall plasser i barnehager med utvidet formålsparagraf skal videreføres, da det er utgangspunktet for BKF sin satsing på dette feltet.

2. Bevare håndverksmiljøet knyttet til kirke og gravplass

I 2005 sa Bergen kommune opp tjenesteytingsavtalen på drift og vedlikehold av kirkebyggene og gravplassene. Fellesrådet besluttet da å ansette egne fagpersoner istedenfor å kjøpe tjenestene fra andre. Siden den gang har BKF i stor grad vært selvforsynt med personell knyttet til drift og vedlikehold av kirker og gravplasser, og har etter hvert også levert tjenester til andre fellesråd og eksterne kunder.

Kirkene og gravplassforvaltningen har behov for tjenester som ikke så mange andre firma er i stand til å levere, slik som restaurering av kirkebygg og tjenester knyttet til gravplassforvaltning og kremasjon. Restaureringen av Mariakirken som var ferdig i 2015 er et godt eksempel på hvor verdifullt det er for BKF å ha tilgjengelig spisskompetanse på middelalderbygg. Det ble gitt mye skryt til fagmiljøet i Akasia i den forbindelse. Fellesrådet har gjennom vedtak uttrykt ønske om at spesialkompetanse som BKF trenger fra Akasia skal tas vare på i selskapet.

3. Kirkelig forankring av selskapet

Fellesrådet vil at Akasia AS skal ha en bevissthet på at det er et selskap eid av kirken og at de valg som tas, kan påvirke kirkens renommé. Derfor er det nedfelt i vedtektene at selskapet skal drives i tråd med Den norske kirkes verdigrunnlag.

4. Styrke kirkens økonomi

Da BKF startet med å tilby tjenester til andre fellesråd, kommuner og andre eksterne aktører, var det begrunnet ut fra tanken om å dele kompetanse og samtidig tilføre penger til drift av kirkene i Bergen. Salg av gravstell har lenge vært en inntektskilde i den sammenheng, slik det er for mange fellesråd. I dag leveres slike tjenester fra et av Akasias kommersielle datterselskap.

Det er ikke forventninger om at barnehagedriften skal tilføre overskudd til eier ut over normal avkastning på innskutt kapital. Overskudd i egenregiselskapet Akasia kirke og gravplass AS (AKG AS) skal benyttes til å styrke AKG AS sin økonomi og /eller levere rimeligere tjenester til BKF. Det skal ikke betales utbytte til Akasia AS, som er selskapets eier. På den måten sikres det at ikke offentlige midler subsidierer forretningsmessig drift i Akasia AS.

Et utbytte fra Akasia AS styres gjennom aksjeloven og långivers krav til selskapets soliditet. Dagens situasjon tilsier at Akasia AS sannsynligvis ikke kan betale utbytte de nærmeste årene fordi det er behov for å styrke egenkapitalen ytterligere.

BKF mottar årlig leieinntekter på 3,5 mill fra Akasia AS etter planen ut 2021 for utstyr som selskapet benytter, men som ikke kunne overdras i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen. Midlene bidrar til å finansiere stillinger i menighetene.

5. Være ansvarlig arbeidsgiver

Ved utgangen av 2015 var Akasia arbeidsgiver for ca 500 ansatte. Fellestrådet og AAU har vært opptatt av å ta ansvar som arbeidsgiver og fremme forslag som ikke setter arbeidsplasser i fare.

1.2. Styringssignaler

Fellestrådet har behandlet vedtekter og forslag til aksjonæravtale der det ble lagt inn elementer for å sikre at selskapet viderefører intensjonene fra tidligere fellestrådsvedtak.

I vedtektene til Akasia AS står det at: *Selskapet drives i tråd med Den norske kirkes verdigrunnlag og har som formål å eie, utvikle og drive barnehage-, eiendoms- og regnskapsvirksomhet, via eierskap til aksjer og/eller andeler i selskaper med slike formål, samt alt som står i forbindelse med dette.* I begrepet eiendomsvirksomhet ligger ivaretagelse av håndverksmiljøet knyttet til drift og vedlikehold av gravplasser, kirkebygg og andre middelalderbygg.

I forslag til aksjonæravtale som fellestrådet har behandlet og styret i Akasia AS forholder seg til, står det:

Aksjonærene er i tillegg enig om at følgende saker skal behandles av generalforsamlingen

- *beslutninger om å tillate andre å eie aksjer i Akasias datterselskaper*
- *saker som er av uvanlig art eller stor betydning, herunder (men ikke begrenset til) inngåelse av omfattende kontrakter, langvarige leieavtaler, opptak av større lån og oppstart av nye virksomhetsområder*
- *eventuelt forslag om å legge ned eller slå sammen menighetsbarnehager, slik at antall plasser i barnehager med utvidet formålsparagraf reduseres*
- *eventuelt forslag om å avvikle Akasia sitt kompetansemiljø innen bygg og eiendom*

1. Momenter i vurdering av valg av eierstruktur

2. Aktivt eierskap

Vi mener det er viktig at den som forvalter eierskapet er en aktiv eier som gir tydelige signaler til selskapets styre. Signalene må være forankret i intensjoner og styringsdokumenter for Akasia AS. Et passivt eierskap står i fare for å bli et svakt eierskap og kan føre til at et selskap i liten grad utfordres på egne styringsdokumenter. Et passivt eierskap kan åpne opp for et administrasjonsstyrt selskap.

3. Kirkelovens § 14 og barnehagedrift

Kirkelovens § 14 regulerer hvilken virksomhet et fellestråd skal drive med. Vi mener følgende signaler fra loven aktualiseres i denne sammenhengen:

Kirkelig fellestråd skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene.....

Kirkelig fellestråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd.

Kirkeloven gir fellestrådet en positiv angitt myndighet. Drift av barnehager er ikke positivt nevnt som et oppdrag fellestrådet skal drive med. Spørsmålet er hvorvidt barnehagedrift likevel kan defineres som en virksomhet innenfor den myndighet som er gitt et fellestråd forankret i siste ledd av § 14. Historisk var det enkelte menighetsråd som ba fellestrådet om å

overta ansvaret for drift av menighetsbarnehager. Dette var ikke fellesrådets eget initiativ. Når drift av barnehager likevel er et utfordrende moment, er det fordi en slik drift medfører økonomisk ansvar og risiko for alle soknene fordi fellesrådet er et forvaltningsorgan for dem alle.

4. Kirkelovens § 14 og håndverkstjenester

Iflg. kirkelovens § 14 er kirkelig fellesråd ansvarlig for

- a. *Bygging, drift og vedlikehold av kirker*
- b. *Anlegg, drift og forvaltning av gravplasser*

Dette er en vesentlig del av Akasia AS sin virksomhet i dag, er organisert innenfor AKG AS og er udiskutabelt noe fellesrådet skal ta ansvar for.

5. Egenregiselskap

Et egenregiselskap gir mulighet for unntak fra lov om offentlig anskaffelse,

.....når oppdragsgiveren inngår kontrakter med et annet rettssubjekt som oppdragsgiveren utøver kontroll over som svarer til den kontrollen han utøver over sin egen virksomhet (Anskaffelsesforskriften § 3)..

AKG AS er et egenregiselskap som leverer tjenester til BKF (håndverkstjenester, gravplassforvaltning og regnskap). Slik har BKF mulighet for å bestille varer og tjenester uten offentlig anbud. Dette fungerer meget godt fra BKF's side. Vi er sikret en rask saksbehandling og en forutsigbar leveranse med faglig kvalitet. Egne kontrakter spesifiserer forutsigbare priser og leveransedetaljer. Vi understreker igjen BKF's behov for særskilt kompetanse på vedlikehold av middelalderbygg, leveranse av gravplasstjenester og drift av krematorier. Fra BKF's side er dette en god og ressurseffektiv organisering. Regelverket om egenregiselskap har som nødvendig forutsetning at BKF har eierkontroll ved selskapet. Med andre ord – fellesrådet ved BKF må ha eierkontroll av AKG AS dersom man skal videreføre denne virksomheten innenfor Akasia AS som et egenregiselskap.

6. Økonomisk utbytte

Dagens situasjon tilsier at Akasia AS sannsynligvis ikke kan betale utbytte de nærmeste årene fordi det er behov for å styrke egenkapitalen i selskapet. Når muligheten for utbytte skulle oppstå, vil det være eier som kan ta ut utbytte og som skal betale skatt av utbytte. Det vil være eier som kan fordele et utbytte eksempelvis mellom fellesrådet og menighetsrådene. Dersom menighetsrådene forvalter eierskapet, kan en aksjonæravtale regulere utbytte mellom menighetsrådene og eventuelt mellom menighetsrådene og fellesrådet. Dersom fellesrådet forvalter eierskapet, vil fellesrådet kunne fordele utbytte tilsvarende uten aksjonæravtale.

3.0. Alternative modeller for eierstruktur

Det er Bergens 25 sokn som eier Akasia AS med én aksje fordelt på hvert sokn. Fellesrådet har forvaltet eierskapet fra starten av – både fordi det var fellesrådet som tok initiativet til etablering av selskapet og fordi selskapet er sprunget ut av den virksomheten som tidligere var organisert i BKF (håndverkstjenester, gravplassforvaltning...). Selskapet er regnskapsmessig eid av BKF.

Soknet har to likestilte forvaltningsorgan; menighetsrådet og fellesrådet. Alternativ eierstruktur vil derfor være modeller som bygger på disse to forvaltningsorganene.

3.1. Deling av selskapet

Vi kan dele selskapet i to ved at datterselskapet AKG AS skilles ut fra den øvrige

virksomheten. Fellesrådet ved BKF overtar eierskapet for AKG AS og menighetsrådene forvalter eierskapet av det resterende Akasia AS. Slik vil fellesrådet sikre eierkontroll ved AKG AS som et egenregiselskap. Virksomheten i AKG AS vil være klart innenfor den positive myndighet fellesrådet har i henhold til § 14 i kirkeloven. Organisatorisk vil dette være uproblematisk for fellesrådet å forvalte og enkelt for BKF å forholde seg til. Kirkelovens § 9 om menighetsråd blir ikke utfordret ved den øvrige virksomheten til Akasia AS som i hovedsak vil bestå av barnehagedrift og øvrig kommersiell virksomhet. Menighetsrådene vil ha behov for inngå en aksjonæravtale som regulerer forvaltningen av eierskapet mellom dem, og eventuelle retningslinjer for fordeling av utbytte.

Likevel, dette vurderes som en uaktuell modell. En deling av Akasia AS vil svekke selskapet betydelig. Det vil svekke det fagmiljøet som BKF er avhengig av og som også skaper mulighet for inntjening og salg av tjenester for Akasia AS. Selv om håndverkermiljø og regnskapskontoret i dag er delt i et kommersielt selskap og egenregiselskap, så har de faglig samarbeid på tvers. Det vil være svært krevende å opprettholde et kommersielt håndverkermiljø ved deling. I dag er det summen av aktivitetene som samlet skaper den økonomiske og faglige bæreevne for selskapet.

3.2. Deling av eierskapet

I dag er det soknene som eier de 25 aksjene. Antall aksjer må dobles om forvaltningen av eierskapet skal fordeles mellom fellesrådet og menighetsrådene. En aksjonæravtale vil kunne regulere forholdet mellom fellesrådet og menighetsrådene både med hensyn til styrkeforhold, om organisering av generalforsamling og om fordeling av utbytte.

Umiddelbart ser vi mange kompliserende faktorer ved en slik modell. Det er utfordrende å komme til rette med styrkeforhold og om antall aksjer. Fra tidligere prosesser om eierstrukturen antar vi at noen menighetsråd vil reservere seg fra å eie aksjer noe som igjen vil komplisere fordelingen. Den viktigste motforestillingen er likevel at vi vanskelig kan se noen fordeler ved denne modellen fremfor de to neste. Det er derfor følgende to modeller vi vurderer som realistiske eierstrukturer.

3.3. Menighetsrådene forvalter eierskapet i Akasia AS

- De sokn der menighetsrådene velger å stå som eiere av Akasia AS, vil eie aksjene i selskapet. Resten av soknene i Bergen vil ikke lenger eie aksjer i Akasia AS
- Representant til generalforsamling velges fra de enkelte menighetsråd som har aksjer i Akasia AS
- Samlende eierskap med inntil 25 eiere fordrer en aksjonæravtale som holder fast ved intensjonen med Akasia AS
- Aksjene må overdras til menighetsrådene til regnskapsført verdi. Ved første gangs overdragelse gjøres det vederlagsfritt, men ved eventuell senere inntreden som aksjonær i selskapet må det betales markedsverdi for aksjene
- Eventuelt utbytte utbetales med likt beløp pr menighetsråd uavhengig av soknets størrelse. Dersom overskudd fra Akasia AS skal tilfalle fellesrådet, må eierne være enige om å overføre deler av utbyttet til BKF

Vurdering

- Denne modellen utfordrer ikke kirkeloven
- Denne modellen utfordrer lov om egenregiselskap. En utredning fra advokatfirmaet Wikborg Rein åpner for en tolkning som gir fellesrådet en juridisk kontroll av egenregiselskapet AKG AS ved at menighetsrådene forvalter eierskapet i Akasia AS. Resonnementet bygger på at både menighetsråd og fellesråd forvalter samme enhet, nemlig soknet, og er i samme sfære. Hvorvidt fellesrådet har en reell kontroll med egenregiselskapet ved en slik konstruksjon, tar Wikborg Rein ikke stilling til
- Menighetsrådene må utarbeide aksjonæravtale og styringsdokumenter

3.4. Fellestrådet forvalter eierskapet i Akasia AS

- Aksjene kan fortsatt vere registrert på og eid av alle 25 sokn i Bergen
- Fellestrådet er generalforsamling
- Utbytte tilfaller fellestrådet som eier og kan fordeles mellom fellestråd og menighetene slik fellestrådet vurderer som hensiktsmessig
- Det er ikke behov for aksjonæravtale. Fellestrådet utarbeider styringsdokumenter

Vurdering

- Denne modellen utfordrer § 14 i kirkeloven fordi drift av barnehager ikke er positivt nevnt som fellestrådet oppgave. Likevel, den samme paragrafen ber fellestrådet om å *ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene..... og å utføre øvrige oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd*. Kirkevergen mener at kirkelovens § 14 gir rom for at fellestrådet kan forvalte eierskapet
- Denne modellen ivaretar lov om eierkontroll av egenregiselskap
- Fellestrådet vil gjennom BKF kunne utøve et tydelig eierskap

>

Kirkevergens forslag til vedtak:

KIRKEVERGEN I BERGEN 18.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Øgaard, Bjørg Sveinall
ass. kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Bergen kirkelige fellesråd - årsmelding 2016

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
17/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Vilkensen, Asbjørn
Saksbeh.: Arne Tveit

Arkiv: KA - 046.0

Arkivsaknr: 17/95

Bakgrunn:

Vedlagt følger forslag til årsmelding for Bergen kirkelige fellesråd for 2016 (som eget dokument). Det vil bli utarbeidet en trykksak med bedre bilder og illustrasjoner når teksten er endelig vedtatt.

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar årsmelding for 2016. Kirkevergen bes utarbeide en endelig årsmelding og gis fullmakt til å foreta redaksjonelle endringer.

KIRKEVERGEN I BERGEN 18.04.2017

Asbjørn Vilkensen
kirkeverge

Arne Tveit
kirkebyggsjef

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Fyllingsdalen gravplass - Nytt kistefelt K00

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
18/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Hansen, Inghild Hareide

Arkiv: KA - 511.0

Arkivsaknr: 17/88

Saksbeh.: Hansen, Inghild Hareide

Bakgrunn:

Fyllingsdalen gravplass ble åpnet i 1983. I 2014 var det ikke flere nye, ledige kistegraver og det ble anlagt et nytt gravfelt på ledig areal på gravplassen. Det nyeste feltet er på god vei til å fylles opp, og det er behov for nye felt til kistegraver.

I påvente av en større utvidelse av Fyllingsdalen gravplass er det behov for å bygge om eksisterende nedre lagerplass til nytt kistegravfelt. Det nye feltet får benevnelsen K00.

Lagerplassen er lite brukt. Det finnes også en lagerplass i den andre enden av gravplassen, så driftspersonalets behov for lagring av materialer er fremdeles ivaretatt.

TERRENG

Det nye feltet er tenkt tilpasset tilstøtende terreng så langt som mulig, samtidig som kravene til universell utforming etterlevs. Eksisterende asfaltflate skal graves bort, og på det meste vil man sjakte ut til ca. en meter under dagens terrengnivå. Derifra blir feltet bygget opp med gravemasser etter vanlig standard: drenslag av pukk i bunnen, deretter gravemasser som drenerer godt, og til slutt et lag sandblandet matjord på toppen. Til sammen bygger dette ca. 1,9 meter i høyden.

På det laveste vil nytt terreng ligge i underkant av en meter over dagens lagerplass.

Høydespranget blir tatt opp delvis med skråning og delvis med natursteinmur.

TILKOMST

Sørvest for det nye feltet ligger urnefeltene W10 – W30. Tilkomsten er fra ovenforliggende internvei. Det er kommet mange publikumshenvendelser om at disse feltene er bratte og vanskelig tilgjengelige under ugungstige værforhold. Dette prosjektet inneholder derfor også en ny tilkomst til W-feltene fra nedsiden, ved at det i nedkant av K00 blir bygget en gangvei langs Dag Hammarskjöldsvei. Veien blir sikret mot D. Hammarskjöldsvei med gjerde eller hekk. Denne veien gir også tilkomst til K00- feltet fra nedsiden, og den har stigningsforhold i tråd med kravene til universell utforming. Fra oppsiden vil K00 få tilkomst via samme vei som W-feltene.

VEGETASJON

For å få plass til den nye gangveien, må dagens tjuhekk, som ble plantet i 2005, enten fjernes og erstattes, eller flyttes lengre ned mot hovedveien.

Det nye feltet vil skråne mot nordvest, så det blir lagt vekt på å ikke tilføre vegetasjon i oppkant som kaster for mye skygge inn på feltet. Verdifull vegetasjon vil bli tatt vare på.

TEKNIKK

Gravfeltet trenger uttak for strøm til gravtinere. Det eksisterende opplegget på gravplassen fungerer ikke som det skal. Det må derfor lages en grøft for fremføring av strøm fra mannskapsstasjonen i øvre ende av gravplassen.

Feltet vil også få en vannpost. Denne kan kobles til eksisterende vannledning like ved feltet.

FREMDRIFT

Anleggsarbeid er forutsatt startet opp snarest mulig. I det ligger at saksbehandling etter Gravferdsloven og Plan- og bygningsloven kjøres parallelt for å spare tid. Målet er ferdig, gravfelt klart til bruk i løpet av 2017.

PROSJEKTERING OG PROSJEKTADMINISTRASJON

Prosjektering utføres i egenregi av Akasia Kirke og Gravplass AS.

UTFØRELSE

Anleggsarbeidet vil bli utført i egenregi av Akasia Kirke og Gravplass AS.

KAPASITET

Felt K00 vil få 124 kistegraver. Det tilsvarer ca. to års gjennomsnittlig forbruk av nye graver ved Fyllingsdalen gravplass.

Saken har vært behandlet i AAU og i Gravplassutvalget 04.04.2017.

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellestråd godkjenner planene for ombygging av lagerplass til kistegravfelt ved Fyllingsdalen gravplass.
2. Det nye gravfeltet får benevnelsen K00 og gir 124 kistegraver.
3. Fellestrådets vedtak legges ved søknad til Bjørgvin bispedømmeråd om godkjenning av planene.

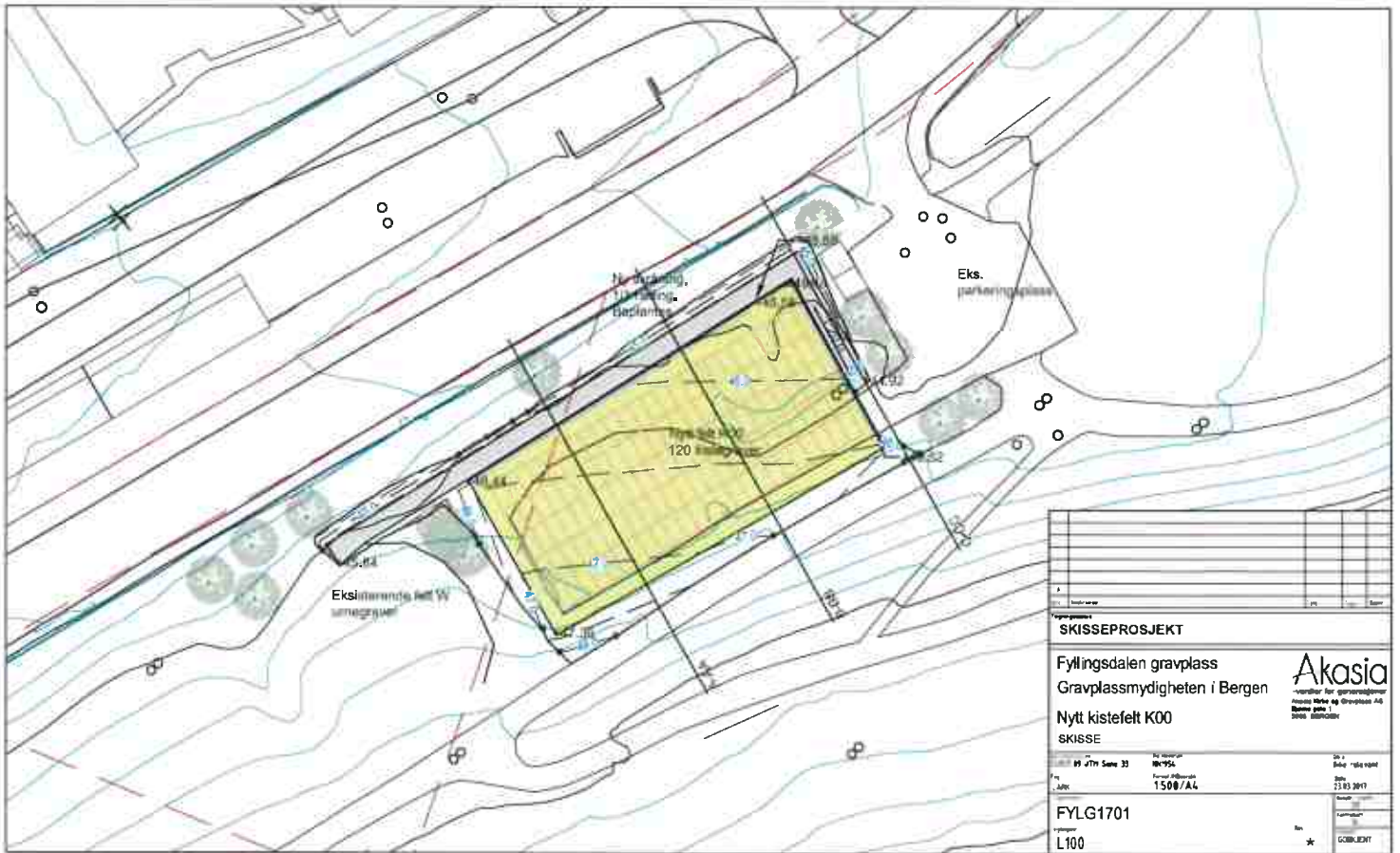
KIRKEVERGEN I BERGEN 18.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Hansen, Inghild Hareide
gravplassjef

Vedlegg:

Dok.dato Tittel
24.03.2017 FY K00

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Loddefjord gravplass - Nytt kistefelt M30

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
19/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Hansen, Inghild Hareide
Saksbeh.: Hansen, Inghild Hareide

Arkiv: KA - 511.0

Arkivsaknr: 17/87

Bakgrunn:

Bergen kirkelige fellesråd tilbyr gravfelt for gravlegging etter muslimsk gravskikk i Bergen. Det blir gjort ved en enkel tilrettelegging som går ut på at gravene er vendt mot Mekka etter spesielle kriterier. I tillegg kan det være ønske om innramming av gravfelt med søyleformete trær, og gjerne en plass å sette kisten i forbindelse med tradisjonelle seremonier før den senkes i jorden. En del av de gravlagte har hatt bosted i Bergens nabokommuner. Fra før er det tilrettelagt et felt ved Gravdalspollen gravplass, og det nyeste er felt O10 ved Loddefjord gravplass. O10 er i ferd med å fylles opp, og det haster med å anlegge et nytt tilrettelagt felt.

LOKALISERING

Ved Loddefjord gravplass er det ledige arealer på egen eiendom som kan brukes til formålet. Et område som er nærmere eksisterende felt er utredet men måtte forkastes grunnet at det medførte svært kostbare arbeider bl.a. med overvannshåndtering. Et område helt øverst på gravplassen blir derfor tatt i bruk til formålet. Arealet er delvis opparbeidet med plenflate, men en del er også dekket av viltvoksende løvskog. Hele utvidelsesområdet er omsluttet på tre sider av eksisterende internvei, mens den fjerde siden grenser inn mot et løvskogdekket område som er for bratt til en rasjonell utnyttelse.

FREMTIDIG UTVIDELSE

Området gir rom for tre nye gravfelt for kister; felt M30, M40 og M50. Av hensyn til tilgjengelige budsjettmidler er det kun M30 som bygges nå.

PLANLØSNING OG BYGGETRINN

Planen viser tre gravfelt som er gjennomskåret av en ny vei, som kobler seg på eksisterende internveinett i begge ender. Sentralt på området er det plassert en hellebelagt plass, med en forhøyet granittsokkel (ca 0,5 m) til plassering av kisten ved seremonier som nevnt i innledningen.

Feltene er delt inn slik at det er praktisk med flere byggetrinn. Med det menes at anlegg av neste byggetrinn i minst mulig grad skal sjenere det som foregår på felt som er tatt i bruk. Retningen på den forhøyede granittsokkel og på gravmønsteret er innrettet slik at den

gravlagte skal kunne ligge på høyre side med ansiktet mot Mekka.

På oppsiden av den nye veien tar en natursteinmur opp høydespranget mot felt M30. Muren blir i overkant av en meter høy i nord, mens den går i null i den andre enden ved helleplassen. Også helleplassen blir delvis støttet opp av en lav mur.

TILKOMST

Ytterkanten av M30 følger eksisterende internvei, så herfra kommer man lett inn på feltet. Fra seremoniplassen er det en liten stigning langs veien før veien er i flukt med gravfeltet.

TERRENG OG JORDBUNNSFORHOLD

Arealet ligger i en mer østvendt skråning enn store deler ellers ved Loddefjord gravplass. Terrenget tilsier et visst behov for terrassering for å unngå for bratt stigning på veger og gravfelt.

Det er utført prøvegraving for å skaffe kjennskap til grunnforholdene. Man fant noe svart matjord, iblandet mye stein som må sorteres ut om den skal kunne gjenbrukes. Ellers må det påregnes noe sprenging, men stein fra sprengningsarbeidet kan brukes til oppbygging av den gjennomløpende veien, gjerne sammen med eventuelt brukbar stein fra jordsorteringen. Sortering av stein og jord på stedet kan likevel bli like kostbart som å kjøre alt sammen bort og kjøpe inn masser fra ekstern leverandør, da sortering foregår mye mer effektivt i store, stasjonære jordsorteringsverk. Dette blir tatt hensyn til i den videre prosjektering.

VEGETASJON

Deler av anleggsområdet må ryddes for løvskog i form av mindre trær og kratt. Det må også ryddes noe i tilstøtende områder (M40 og M50) for å få et oversiktlig gravfelt.

Planting av eventuell rekke med søyleformete trær rundt feltet, slik som det er gjort på felt O10, er drøftet med representanter for muslimske trossamfunn.

TEKNIKK

Gravfeltet utstyres med en vannpost og et uttak for strøm til gravtinere. Opplegget for begge deler gjøres klart for videreføring inn i neste byggetrinn.

FREMDRIFT

Anleggsarbeid er forutsatt startet opp snarest mulig. I det ligger at saksbehandling etter Gravferdsloven og Plan- og bygningsloven kjøres parallelt for å spare tid. Målet er ferdig gravfelt klart til bruk i løpet av høsten 2017.

PROSJEKTERING OG PROSJEKTADMINISTRASJON

Prosjektering utføres i egenregi av Akasia Kirke og Gravplass AS.

UTFØRELSE

Anleggsarbeidet vil bli utført i egenregi av Akasia Kirke og Gravplass AS.

KAPASITET

Felt LO.M30 vil få 104 kistegraver, det vil gi tilstrekkelig med graver i om lag syv år.

Saken har vært behandlet i AAU og Gravplassutvalget 04.04.2017. Det har vært nødvendig å gjøre en mindre endring av veien inn på feltet og representanter fra Bergen Moské har uttalt seg om endringen på feltet, beplantning og planene forøvrig i møte 7. april 2017.

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner planene for gravfelt tilrettelagt for muslimsk gravskikk som vist på situasjonsplan på Loddefjord gravplass.
2. Gravfeltet får benevnelsen M30 og inneholder 104 kistegraver.
3. Fellesrådets vedtak legges ved søknad til Bjørgvin bispedømmeråd om godkjenning av planene.

KIRKEVERGEN I BERGEN 19.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Hansen, Inghild Hareide
gravplassjef

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel
19.04.2017	LO.M30 Situasjonsplan

P-plass

- prosjektgrense
- eiendomsgrense
- eksisterende koter
- nye koter
- tråkkheller, 80 x 120
- illustrasjon plassering gravminne
- busker, massefelt og klippet hekk: klippet bøk
- tørrmur, stor håndmurestein
- asfaltdekke
- plenflate, sådd
- grus i vannrenne
- granittblokk / seremonibord, 60 x 200

REV	REVISJONS TEKST	DATO	SIGN
LODDEFJORD GRAVPLASS			
Gravfelt vendt til Mekka - felt M30 - 104 kistegraver			
Anbudstegning			
Oppdragsnr: 1204/2017		1204/2017	
Egner: FR		Kommune: Bergen	
Fase nr: loddefjord_m30.dwg		Prosjekt nr: LODG1802	
Tegningsnr:		Rev nr:	
L202			

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Bergen kirkelige fellesråd - medlemmer til kirkebyggutvalg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
20/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Arne Tveit

Arkiv: KA - 411.0

Arkivsaknr: 17/23

Saksbeh.: Arne Tveit

Bakgrunn:

Bergen kirkelige fellesråd vedtok i sak 06/17 å nedsette et kirkebyggutvalg, og vedtok samtidig et mandat for utvalget.

Utvalget skal ha 4 medlemmer med personlige varamedlem, ett fra hvert prosti. (Selv om vi ikke har fått tilsatt prost i Bergensdalen prosti, er det definert hvilke menigheter som skal tilhøre hvilket prosti, så kirkevergen foreslår å ta utgangspunkt i de nye prostigrensene ved valget av medlemmer til kirkebyggutvalget)

Medlemmene velges for inneværende fellesrådsperiode. Utvalgets leder og nestleder skal velges av fellesrådet. (De foreslåtte er forespurt, men ikke alle har svart. Noen har blitt forespurt, men har sagt nei. Det vil derfor bli endret forslag frem mot møtet i fellesrådet)

Kirkevergens forslag til vedtak:

Som medlemmer i Bergen kirkelige fellesråds kirkebyggutvalg for perioden 2017-2019 velges:

Prosti:	Medlem:	Varamedlem:
Asane prosti	Audun Magne Stølås (Arna)	Bjørn Nordstrand (Biskopshavn)
Bergen domprosti	Heidi Iren Saure (Laksevåg)	Christian Nettet (Bergen domkirke)
Bergensdalen prosti	Tor Nordeide (Skjold)	Per Kristian Erdal (Storetveit)
Fana prosti	Asbjørn Valen (Skjold)	Lodve Gidske (Søreide)

KIRKEVERGEN I BERGEN 18.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Arne Tveit
kirkebyggsjef

000060

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Økonomirapport per 28.02.17

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
21/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Heimli, Mette Rogstad
Saksbeh.: Ballestad, Karl Bjørnar

Arkiv: KA - 131.0

Arkivsaknr: 17/94

Bakgrunn:

<Det skal ihht. økonomiforskriften § 4-4 og BKF sitt økonomireglement utarbeides økonomirapporter til fellesrådet. Hvis det er store avvik i forhold til budsjett så skal det i rapporten til fellesrådet foreslås nødvendige tiltak.

Driftsregnskapet

Vi har per 28.02.17 et merforbruk på 6,55 millioner som hovedsakelig skyldes forskyving av inntekter og forskuttering av utgifter.

Inntekter

Vi har ikke fått overført trosopplæringsmidler og tilskudd til kateketer og diakoner fra Bispedømmet. Disse kommer i mars/april. Inntektene fra disse vil bli videreført på 2016-nivå, disse er knyttet opp mot lønnsutgifter. Dette gjør at årets lønnsvekst ikke blir kompensert, en inntektssvikt på ca kr 700 000.

Dette gjør at driftsinntektene ligger på 15,4 % av årsbudsjettet, men ved periodisering 2/12 så skulle de ligget på 16,66%.

Utgifter

Lønn og sosiale utgifter

Vi et årsbudsjett på 98,54 mill. Vi har per 28.02 utgiftsført 18,13 mill, 18,4 % av årsbudsjettet. Lønn periodisert skal være 18,2 %, hvis vi inkluderer refusjon sykkelønn så ligger vi innenfor budsjettet.

Kjøp av varer og tjenester

Vi ligger på 17,9 % av årsbudsjettet, periodisert så burde det vært 16,66%. Noen utgifter som forsikringer og abonnementer betales i januar og februar for hele året.

Konklusjon driftsbudsjettet:

Vi har ingen indikasjoner på nåværende tidspunkt at poster i driftsbudsjettet utenom tilskudd til trosopplæring og tilskudd til diakoner/kateketer må korrigeres. Kirkevergen kommer tilbake i revidert budsjettet med tiltak som kan kompensere de reduserte tilskuddene fra

Bispedømmet.

I henhold til punkt 3 i budsjettvedtaket for 2017 (sak 64/16) så er tilleggsbevilgningen på 1,5 millioner til gravplassmyndigheten innarbeidet i budsjettet. Denne er overført til investering hvor de planlagte prosjektene blir gjennomført.

Investeringsregnskapet

Per 28.02.17 har vi investert 10 mill. eks. mva. Noen av prosjektene i rapporten er avslutning av tidligere års bevilgninger.

Det er tidlig på året så de fleste av årets prosjekter er i planleggingsfasen.

Konklusjon investeringsbudsjettet:

Det er ikke meldt om overskridelser på inneværende års bevilgninger.

I samsvar med punkt 3 i budsjettvedtaket for 2017 (sak 64/16) så har gravplass økt budsjetttrammen med 1,5 mill. Økningen er finansiert med overføring fra driftsregnskapet. [Skriv her](#)>

Kirkevergens forslag til vedtak:

<Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapporten per 28.02.17 til orientering.>

KIRKEVERGEN I BERGEN 19.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Ballestad, Karl Bjørnar
økonomirådgiver

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel
28.03.2017	Driftsregnskap per 28.02.17_2
28.03.2017	Investering per 28.02.17

Økonomirapport - drift per 28.02.17	Kirkelig virksomhet og adm.			Kirke			Gravplass			Total		
	28.02.17		% årsbud.	28.02.17		% årsbud.	28.02.17		% årsbud.	28.02.17		% årsbud.
	Ragnskap	Budsjett		Ragnskap	Budsjett		Ragnskap	Budsjett		Ragnskap	Budsjett	
Tall i hele 1000 kr												
1. Driftsinntekter	-15 024	-112 505	13,4 %	-5 709	-34 299	16,6 %	-10 295	-54 887	18,8 %	-31 028	-201 693	15,4 %
1.1. Brukerbetaling, salg, og leieinntekter	-58	-3 900	1,5 %	-67	-2 700	24,9 %	-2 386	-14 860	16,1 %	-2 512	-19 090	13,2 %
1.3. Refusjoner/overføring	-1 835	-7 903	23,2 %	-30	-300	6,7 %	0	0		-1 855	-8 200	22,6 %
1.5. Statlige tilskudd	0	-21 780	0,0 %	0	0		0	-140	0,0 %	0	-21 920	0,0 %
1.6. Rammeoverfør./tilskudd kommunen	-13 131	-78 910	16,6 %	-5 622	-33 720	16,7 %	-7 909	-39 887	19,8 %	-26 662	-152 530	17,5 %
1.7. Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	0	0		0	0		0	0		0	0	
1.8. Andre tilskudd, gaver, innsaml. midler	0	0		0	0		0	0		0	0	
2. Driftsutgifter	20 671	114 233	18,1 %	6 354	34 299	18,5 %	9 026	53 387	16,9 %	36 057	201 919	17,9 %
2.1. Lønn og sosiale utgifter	16 970	92 160	18,4 %	0	0		1 160	6 379	18,2 %	18 130	98 539	18,4 %
2.2. Kjøp av varer og tjenester	3 693	18 200	20,3 %	6 354	34 299	18,5 %	7 863	47 008	16,7 %	17 911	99 507	18,0 %
2.3. Refusjoner /overføringer	8	0		0	0		0	0		8	0	
2.5. Tilskudd og gaver	0	3 874	0,0 %	0	0		3	0		3	3 874	0,1 %
3. Finansinntekter/- utgifter	-1	-1 200	0,1 %	0	0		0	0		-1	-1 200	0,1 %
3.1. Renteinntekter og utbytte	-1	-1 200	0,1 %	0	0		0	0		-1	-1 200	0,1 %
3.3. Renteutgifter og låneomkostninger	0	0		0	0		0	0		0	0	
4. Avskrivninger	0	0		0	0		0	0		0	0	
4.1. Avskrivninger	0	0		0	0		0	0		0	0	
4.2. Motpost avskrivninger	0	0		0	0		0	0		0	0	
Netto driftsresultat	5 648	328	1068,4 %	645	0		-1 269	-1 500	84,6 %	5 023	-972	-517,0 %
5. Bruk avsetninger	0	-523	0,0 %	0	0		0	0		0	-523	0,0 %
5.1. Bruk av utdisponert fra tidl.år	0	0		0	0		0	0		0	0	
5.2. Bruk av disposisjonsfond	0	-523	0,0 %	0	0		0	0		0	-523	0,0 %
6. Avsetninger	23	0		0	0		1 500	1 500	100,0 %	1 523	1 500	101,5 %
6.2. Avsatt til disposisjonsfond	23	0		0	0		0	0		23	0	
6.3. Avsetning til bundne fond	0	0		0	0		0	0		0	0	
6.5. Overføring til investeringsregnskapet	0	0		0	0		1 500	1 500	100,0 %	1 500	1 500	100,0 %
7. Mer/mindreforbruk	5 648	0		645	0		231	0		6 548	0	

INVESTERINGSBUDSJETT 2017	Regnskap 28.02.17	Budsjett 2017
Kirkelig administrasjon	325 608	0
IKT1601 Ny IT-løsning	325 608	
KIRKEBYGG		
MIDDELALDERKIRKER	2 733 813	17 200 000
Domkirken, diverse prosjekter	2 589 421	
Korskirken, diverse prosjekter	144 392	
NYE KIRKER	96 938	20 500 000
BIRA1430 Birkeland kirke - tilbygg	6 750	
SOLK1601 Solheim kirke - prestebolig - nye kontor	88 381	
SÆDK1501 Sædalen kirke - forprosjekt	1 807	
REHABILITERING KIRKEBYGG (IKKE MIDDELALDERKIRKER)	3 859 436	12 550 000
ARNK1601 Arna kirke - rehabilitering orgel	289 099	
BIRA1430 Birkeland kirke - tilbygg	58 585	
Biskopshavn kirke - diverse	129 312	
EIDK1601 Diverse oppgraderinger Eidsvåg Kirke	145 262	
EIDK1602 Eidsvåg kirke - rehabilitering tak	16 954	
ENØK1501 ENØK-prosjekter diverse kirker	31 732	
Fyllingsdalen kirke - diverse oppgraderinger og radon	55 478	
KDØR1701 Kirkedører - rehabilitering og vedlikehold	24 818	
LODK1601 Loddefjord kirke - nytt varmeanlegg	14 226	
NYKK1502 Nykirken - ny varmeløsning	8 089	
SANK1501 Sandvikskirken - rehabilitering	1 187 533	
STOK1601 Storetveit kirke - SKIFTING AV TAK	1 692 427	
ÅSAK1501 Åsane kirke - akustikk	205 920	
SUM KIRKEBYGG	6 690 187	50 250 000
Gravplass	3 079 770	30 500 000
FANG1601 Navnet minnelund	231 059	
FYLG1501 Omregulering av eksisterende urnefelt - U00	713 594	
GRAV1601 Gravplass - frigjøring av areal 2016	16 287	
GRAV1701 Frigjøring av areal	288 028	
LODG1601 Loddefjord gravplass - Heving av terreng	25 392	
LODG1602 Loddefjord gravplass - Forprosjekt utvidelse av muslimsk gravfelt	162 231	
MELG1501 Mellingen gravplass-forprosjekt	169 526	
MØLG1502 Møllendal gravplass - Omregulering MØ A20	440 699	
MØLG1504 Møllendal gravplass - rehabilitering av VA-anlegg	188 125	
MØLG1505 Møllendal gravplass - Natursteinsmur	607 042	
NYGG1501 Nygård kirkegård - restaurering (ref NYGG1164)	222 007	
TAKG1601 Fjerne brakke og installere anleggs- og tinstestrøm	480	
TENG1218 Tennebekk gravplass - reguleringsarbeid	15 300	
Totalsum	10 095 565	80 750 000

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Orientering om administrasjonslederstillingene og bakgrunnen for disse

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
22/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Tove Margrete Nordmark
Saksbeh.: Tove Margrete Nordmark

Arkiv: Arkivsaknr: 17/92

Litt historikk

Da Kirkeloven av 1996 trådte i kraft, var Bergen kirkelige fellesråd tidlig ute med å etablere stillinger i menighetene for å hjelpe menighetsrådene med å ivareta de oppgaver og forpliktelser som fulgte av denne loven. Tidlig på 2000-tallet var disse stillingene på plass i alle våre menigheter.

Stillingene fikk betegnelsen «administrasjonsleder» (jfr. «Ansvarsfordeling og samarbeid mellom menighetsråd og kirkelige fellesråd», rundskriv fra Kirkerådet (KR) og Kirkens arbeidsgiverorganisasjon (KA) februar 2001)

Litt ulik utforming og grad av ansvar er tillagt disse stillingene i de 20 årene etter at kirken fikk den Kirkeloven vi nå har.

Titlene avspeiler noe av dette:

- Administrasjonsleder og etter hvert daglig leder fram til 2006
- Menighetskonsulent 2006 – 2012
- Administrasjonsleder fra 2012

Stillingsbeskrivelsene utdyper disse endringene.

Følgende oppgaver har alltid ligget til stillingene:

- Sekretær/saksbehandler for MR
- Arkivansvar – samarbeid med arkivavdelingen i BKF som sørger for at det elektroniske arkivet oppfyller de kravene som stilles til dette
- Ansvar for budsjettforslag, økonomisk planlegging og daglig økonomisk styring på vegne av MR. Oppføres som daglig leder i Brønnøysundregisteret.

Med unntak av perioden 2006 – 2012 har stillingene også blitt tillagt personalansvar for BKF-ansatte, delegert fra kirkevergen.

Bakgrunnen for dagens administrasjonslederstillinger

I 2011 bad fellesrådet kirkevergen om å «iverksette tiltak og samtidig vurdere organisatoriske grep med tanke på budsjettsituasjonen i prostiene.» (BKF sak 025/11)

Og i møte 2.november ble følgende vedtak fattet (sak 036/11):

«Fellesrådet ber kirkevergen nedsette en partssammensatt gruppe, inklusiv prostiledere, proster og representanter for menighetene, som innen sommeren 2012 skal komme med forslag om organisatoriske endringer i BKF med spesiell fokus på prostiene.»

Bakgrunnen for disse vedtakene er sammensatt (sitat fra BKF sak 025/12)

1. «Den konkrete foranledning for vedtakene var et tilbakevendende spørsmål i AAU/FR:
 - *hvordan bør vi være organisert for å sikre en best mulig og helhetlig personaloppfølging og en best mulig økonomikontroll i prostiene*
2. Til bakteppet hører også spørsmålet om hvordan vi bør være organisert for at vi best mulig skal leve opp til Kirkelovens § 14: - *utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, - og fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen...*
3. *Dessuten har vi over lenger tid hørt at daglig ledelse i menighetene blir etterspurt. Men både pga manglende ressurser og pga et uavklart forhold mellom pastoral og administrativ ledelse, har vi ikke funnet frem til noen fullgod løsning på utfordringen*
4. Og endelig: Den nye kirkevergen ble ved sin ansettelse i 2009 anmodet om å bidra til
 - *at BKF i større grad kunne fremstå som en kirkelig organisasjon.»*

Arbeidsgruppen som ble nedsatt, sendte ut et høringsbrev til alle menighetsråd, til alle BKF-ansatte i menighetene og til alle prestene i Bergen. På bakgrunn av hørings svarene utarbeidet arbeidsgruppen følgende innstilling om en såkalt «samlokaliseringsmodell»

Modellen er treleddet:

- Styrke menighetene ved å tilføre økte ressurser for ansettelse av administrasjonsledere i alle menigheter i en større stillingsprosent enn dagens menighetskonsulenter har
- Samlokalisere prostistabene – styrke økonomi- og personalkompetansen, spisse menighetsfokuset i det sentrale ledd og etablere et kirketorg for kirken i Bergen
- Ivareta fellesrådets ansvar som ligger til forvaltningsenhetene under et eget utvalg

Litt om rollefordeling og ledelsesfunksjoner (sitat fra BKF sak 025/12)

«Et sentralt spørsmål i høringsbrevet som gikk ut til alle menighetsråd og ansatte i begge linjer var spørsmålet om ledelse i menighet og forholdet mellom åndelig, strategisk, personalmessig og økonomisk ledelse. I hørings svarene var det et forholdsvis entydig ønske om å styrke og klargjøre stillingen som administrativ leder/daglig leder i menigheten.

Den partssammensatte gruppen stiller seg bak dette ønsket.

Vi ønsker å legge mer ansvar i førstelinjetjenesten. Blant annet handler det om at administrasjonsleder får ansvar for personaloppfølgingen av den lokale BKF-stab.

Når det gjelder rollefordelingen mellom de ulike ledelsesfunksjonene i menighetene, kan hovedsynspunktene i hørings svarene oppsummeres på følgende måte:

MENIGHETSRÅDET: *Strategisk ledelse, (her har også sokneprest sete).*

SOKNEPREST: *Åndelig ledelse, - som omfatter overordnet ansvar for gudstjenester, undervisning, forkynnelse, åndelig omsorg for medarbeiderne. Utøver også strategisk ledelse på vegne av MR.*

ADMINISTRASJONSLEDER: *Utøver strategisk ledelse på vegne av MR, er økonomileder, organiserer/planlegger den daglige virksomhet, er saksbehandler og sekretær for MR.»*

Oppsummering

Bakgrunnen og rammene for administrasjonslederstillingene slik vi har dem i dag, er sammensatt, bl.a.

- BKF sak 025/11
- Høringsprosess som involverte alle menighetsråd, alle BKF-ansatte i menighetene og alle prestene i Bergen
- Vedtak i BKF sak 025/12
- Stillingsbeskrivelse for administrasjonsleder som ble utarbeidet etter denne saken og vedtatt i AAU 17.09.2012
- Kirkevergens mulighet til å delegerer mange av sine fullmakter som arbeidsgiverrepresentant til en daglig leder i soknet (benevnes ofte som menighetsforvalter, administrasjonsleder e.l.) Rundskriv fra KR/KA 2001
- Administrasjonsleder rapporterer til MR for saker knyttet til KI § 9 og til BKF i saker knyttet til KL § 14

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd tar informasjonen til orientering.

KIRKEVERGEN I BERGEN 18.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Tove Margrete Nordmark
administrasjonssjef

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel
18.04.2017	Rundskriv til menighetsråd og fellesråd

ANSVARSFORDELING OG SAMARBEID MELLOM MENIGHETSRÅD OG KIRKELIG FELLESRÅD

Rundskriv til menighetsråd og kirkelig fellesråd, februar 2001

På bakgrunn av flere henvendelser har Kirkerådet (KR) og Kirkens arbeidsgiverorganisasjon (KA) funnet det hensiktsmessig å utarbeide et felles brev om ansvarsfordeling og samarbeid mellom menighetsråd og kirkelig fellesråd. Brevet vil spesielt fokusere på forhold knyttet til fellesrådets ansvar og rolle som arbeidsgiver for tilsatte som arbeider innenfor menighetsrådets virksomhetsansvar, og gi hjelp til å forstå hvilket ansvar henholdsvis menighetsrådet og fellesrådet har når det oppstår usikkerhet og uenighet om saker som berører arbeidsgiverrelaterte spørsmål.

Innledning

En hovedintensjon med kirkeloven av 1996 (kl) var å styrke soknet som grunnenhet i kirken. Loven innebærer at det i kommuner med flere sokn er to organer som representerer soknet; menighetsråd og kirkelig fellesråd. Disse to organene står ikke i noe over- eller underordnet forhold til hverandre, de er hver for seg selvstendige med hver sine ansvarsområder, jf kl §§ 9 og 14. Ut fra kl § 5 er det menighetsrådet som opptrer på vegne av soknet når myndigheten ikke i lov eller i medhold av lov er lagt til kirkelig fellesråd eller annet organ. Menighetsrådets oppgaver og ansvar er gitt en bred formålsbeskrivelse i kl § 9. Det overordnede formålet er en oppmerksomhet på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet. Ansvar for kirkelige undervisning, kirkemusikk og diakoni er blant områdene som spesielt blir trukket fram. Rådets samlede oppgaver benevnes ofte som menighetsrådets virksomhetsansvar.

Ansvar og myndighet for kirkelig fellesråd er beskrevet i kl § 14, og omfatter områdene kirkebygg, gravplass, menighetskontor, arbeidsgiveransvar for stillinger lønnet over fellesrådets budsjett og plan- og økonomiansvar i forhold til kommunen. Etter som fellesrådet gjennom kl § 14 er pålagt å fremme samarbeid mellom soknene, kan soknene i fellesskap bruke fellesrådet til å løse felles oppgaver som i loven er lagt til det

ANSVARSFORDELING OG SAMARBEID MELLOM MENIGHETSRAÐ OG KIRKELIG FELLESRAÐ - RUNDSKRIVTIL MENIGHETSRAÐ OG KIRKELIG FELLESRAÐ

enkelte menighetsråd. Det er grunn til å understreke at fellesrådet er soknenes organ, og det er det enkelte sokn som utpeker medlemmene i fellesrådet.

Ved bruk av juridiske begreper er det på denne bakgrunn grunnlag for å si at menighetsrådets ansvar og myndighet er negativt avgrenset, dvs ansvar og myndighet på soknets vegne er lagt til menighetsråd, dersom loven ikke har lagt ansvaret til et annet organ. Fellesrådets ansvar og myndighet er positivt avgrenset, dvs at fellesrådet må ha grunnlag i lov, forskrift e.l. for å opptre på vegne av soknet.

Fellesrådets arbeidsgiveransvar og menighetsrådets virksomhetsansvar

Innenfor arbeidsretten er det vanlig å legge til grunn at arbeidsgiver har ansvar for, og rett og plikt til å lede, organisere og kontrollere det arbeid som utføres av de tilsatte. Dette ansvaret blir benevnt som arbeidsgivers styringsrett. Styringsretten vil være begrenset av lover og avtaleverk, slik som f. eks. arbeidsmiljøloven, ferieloven, tariffavtaler osv. En konsekvens av kirkelovens fordeling av ansvar mellom soknets to organer er at kirkelig fellesråd vil ha arbeidsgiveransvaret for stillinger som har oppgaver og funksjoner innenfor det som er menighetsrådets virksomhetsansvar. Dette vil i særlig grad omfatte de som er tilsatt i fellesrådet med funksjoner innenfor barne- og ungdomsarbeid, undervisning, diakoni og kirkemusikk. Det forhold at to organer på denne måten representerer samme sokn gjør det nødvendig å avklare forholdet mellom fellesrådets arbeidsgiveransvar og menighetsrådets virksomhetsansvar. Det er i denne forbindelse grunn til understreke at dette er et område av kirkeloven der verken loven selv eller lovens forarbeider gir klare føringer.

KR OG KA VIL IMIDLERTID LEGGE VEKT PÅ FØLGENDE:

Vedtak i menighetsrådet innenfor menighetsrådets virksomhetsansvar skal være retningsgivende for fellesrådet som arbeidsgiver i forhold til tilsatte som arbeider innenfor disse virksomhetsområdene. Dette innebærer at menighetsrådets beslutninger på grunnlag av sitt virksomhetsansvar i utgangspunktet representerer begrensninger på fellesrådets styringsrett som arbeidsgiver.

Menighetsrådet kan ikke i medhold av virksomhetsansvaret utøve det ansvar og de

funksjoner som følger av arbeidsgiveransvaret i forhold til de tilsatte. Menighetsrådets virksomhetsansvar er også begrenset i forhold til det helhetsansvar som fellesrådet har som arbeidsgiver for de tilsatte. Ved iverksetting av tiltak/endringer i en menighet som berører de tilsatte må fellesrådet som arbeidsgiver vurdere en rekke personalmessige forhold. Fellesrådet vil også måtte vurdere økonomiske forhold og forhold knyttet til kirke og gravplass. Disse forholdene kan virke begrensende for gjennomføring av vedtak i menighetsrådet.

Dette understreker at det er nødvendig med god kommunikasjon mellom menighetsråd og fellesråd. Videre vil vi understreke betydningen av at begge organer har en avklart rollefordeling og respekt for hverandres ansvar og funksjoner.

Arbeidsgiveransvar

Arbeidsgiveransvaret, slik det bl.a. kommer til uttrykk i arbeidsmiljøloven og avtaleverket, innebærer ansvar for tilsetning, oppsigelse, disiplinærmyndighet, lønn, permisjon, arbeidstid, ferie, arbeidsmiljø mv. Dette er oppgaver hvor fellesrådet normalt vil ha hele ansvaret, selv om arbeidstakeren helt eller delvis har oppgaver innenfor menighetsrådets virksomhetsansvar. Fastsetting av andre rammebetingelser for stillingen, slik som f. eks. stillingsbeskrivelse og arbeidsplan, vil også være fellesrådets ansvar. Fellesrådet skal legge vekt på eventuelle relevante vedtak i menighetsrådet når slike rammebetingelser for stillingene skal fastsettes. Menighetsrådet skal f. eks. bli gitt anledning til å avgi uttalelse ved fastsettelse eller endring av stillingsbeskrivelse. Det er for eksempel uheldig dersom fellesrådet prioriterer arbeidsområder som er på kollisjonskurs med menighetsrådets planer og prioriteringer, jf første punkt ovenfor.

Virksomhetsstyring

Når en som er tilsatt av fellesrådet har arbeidsoppgaver innenfor menighetsrådets virksomhetsområde, innebærer dette at fellesrådet innenfor bestemte rammebetingelser stiller en viss ressurs til disposisjon for soknet. Menighetsrådet skal ut fra sitt virksomhetsansvar i soknet ha innflytelse over disponering av denne stillingsressursen. Når menighetsrådet fatter vedtak ut fra sitt virksomhetsansvar, vil vi benevne dette som virksomhetsstyring. Menighetsrådets virksomhetsstyring utøves f. eks. gjennom plan-

ANSVARSFORDELING OG SAMARBEID MELLOM MENIGHETSRAÐ OG KIRKELIG FELLESRÅD - RUNDSKRIVTIL MENIGHETSRAÐ OG KIRKELIG FELLESRÅD

vedtak, budsjettvedtak og prioriteringer som vil være retningsgivende for tilsatte som arbeider innenfor menighetsrådets virksomhetsområde. Det er viktig å legge til rette for et godt forhold mellom menighetsrådet og de tilsatte, siden det i stor grad vil være de tilsatte som skal ivareta menighetsrådets virksomhetsansvar i det daglige. Vi vil i denne sammenheng minne om kl § 9, hvor det bl.a. heter: Menighetsrådet innbyr minst en gang i året de tilsatte i soknet til å at del i rådets drøftinger om menighetsforholdene og de oppgaver som foreligger.

Daglig ledelse

Alle tilsatte skal normalt ha en nærmeste overordnet som opptrer som arbeidsgivers representant. Når menighetsrådet fatter vedtak om oppgaver og prioriteringer innen de rammer som er gitt, er det viktig både for den tilsatte og for menighetsrådet å vite hvem som skal lede, organisere og kontrollere det arbeidet som inngår i menighetsrådets virksomhetsansvar. Det er bl.a. her spørsmålet om nærmeste overordnede og daglig ledelse kommer inn. Daglig ledelse av de tilsatte i soknet vil kunne skje på tre ulike måter:

1. DAGLIG LEDER/KIRKEVERGE SOM NÆRMESTE OVERORDNEDE FOR TILSATTE I FELLESRÅDET

Kl § 13 sier at kirkelig fellesråd skal ha en daglig leder av virksomheten. Denne daglige leder (kirkeverge) er i utgangspunktet daglig leder/nærmeste overordnet for alle tilsatte under fellesrådet. Gjennom den jevnlige kontakt med de tilsatte, medarbeidersamtalen og oppfølging av denne vil det være en oppgave for kirkeverge/daglig leder å bidra til at menighetsrådets virksomhetsansvar tydeliggjøres som retningsgivende for den tilsattes arbeid. Dette representerer en særlig utfordring der en tilsatt ikke har kontor samme sted som daglig leder/kirkevergen. Vi vil anbefale at kirkeverge/daglig leder står i en løpende dialog med menighetsrådet der det er behov for avklaring. Dette kan f. eks. skje gjennom møter mellom daglig leder/kirkeverge og menighetsrådet eller representant for menighetsrådet.

Menighetsrådet kan i rollen som virksomhetsansvarlig ikke innvilge permisjon, endre arbeidstid utenfor rammer fastsatt av fellesrådet, tilsette vikar, pålegge overtidarbeid eller gjøre andre vedtak som har økonomiske konsekvenser for fellesrådet eller innebærer endrede arbeidsbetingelser for den tilsatte. Ønsker fra menighetsrådet om endringer i

ramme- eller arbeidsbetingelser for stillinger skal rettes til fellesrådet.

2. KIRKELIG FELLESRÅD DELEGERER BESTEMTE ARBEIDSGIVERFUNKSJONER TIL MENIGHETSRADET.

Kirkelig fellesråd kan delegere mange av sine arbeidsgiverfunksjoner i et sokn til menighetsrådet, jf kl § 14, 3. ledd. Menighetsrådet kan så bestemme at en av soknets tilsatte skal være daglig leder av virksomheten, jf kl § 8 (benevnes ofte som menighetsforvalter, administrasjonsleder e.l.). Denne personen er daglig leder for hele menighetsrådets virksomhet, både oppgaver menighetsrådet er gitt gjennom kl, § 9, og fullmakter menighetsrådet har fått fra fellesrådet. Denne daglige leder rapporterer i sin helhet til menighetsrådet. Daglig leder bør derfor ha løpende dialog med representant for menighetsrådet mellom møtene der det er behov for avklaring. Samtidig skal daglig leder lede de fellesrådsansatte innenfor rammer og fullmakter fastsatt av fellesrådet. Det er derfor nødvendig å utvikle rutiner for samarbeid mellom daglig leder i menigheten og kirkevergen. Vi gjør oppmerksom på at valg av en fellesrådstilsatt medarbeider som daglig leder i soknet forutsetter godkjenning fra fellesrådet som arbeidsgiver.

Fellesrådet bør i slike tilfeller vedta et delegasjonsreglement som klargjør hvilke funksjoner som er delegert. Menighetsrådet bør så vedta hvilke av disse fullmaktene som delegeres videre til daglig leder i soknet. Det er grunn til å understreke at alle arbeidsgiverfunksjoner som ikke positivt er omtalt i et delegasjonsreglement fortsatt vil være en oppgave for fellesrådet.

3. KIRKEVERGEN DELEGERER BESTEMTE ARBEIDSGIVERFUNKSJONER TIL EN FELLESRÅDSTILSATT I SOKNET

Kirkevergen kan delegere mange av sine fullmakter som arbeidsgiverrepresentant til en daglig leder i soknet (benevnes ofte som menighetsforvalter, administrasjonsleder e.l.). Selv om det ikke er en forutsetning, vil vi legge til grunn at delegasjon av arbeidsgiverfunksjoner til en tilsatt i soknet er mest aktuelt der det er etablert en ordning med tilsatt daglig leder for menighetsrådet, jf kl § 8, 2. ledd. Denne personen vil da være daglig leder for både menighetsrådets virksomhet og bestemte deler av fellesrådets ansvarsområde. Denne daglige leder rapporterer til menighetsrådet for saker knyttet til kl § 9 (menighetsrådets virksomhetsansvar), og rapporterer til kirkevergen for saker knyttet til kl § 14 (bl.a. fellesrådets arbeidsgiveransvar). Det er derfor behov for å etablere rutiner

ANSVARSFORDELING OG SAMARBEID MELLOM MENIGHETSRÅD OG KIRKELIG FELLESRÅD - RUNDSKRIVTIL MENIGHETSRÅD OG KIRKELIG FELLESRÅD

for løpende dialog både med representant for menighetsrådet og med kirkevergen.

Generelt om daglig ledelse i soknet

Vi legger til grunn at valgte medlemmer av menighetsråd og fellestråd ikke kan opp-
tre som daglig leder for tilsatte. Den som leder arbeidet i arbeidsgivers sted, jf ar-
beidsmiljøloven § 4, bør normalt være en som står i et ansvarlig ansettelsesforhold
til det valgte organ. Hvis et medlem av menighetsråd eller fellestråd for en avgrenset
periode skal fungere/vikariere som daglig leder, forutsetter dette at vedkommende fritas
fra vervet i rådet, og tilsettes midlertidig som daglig leder. I tillegg må rådet gjøre vedtak
om hvilke fullmakter som fungerende daglig leder skal inneha.

Delegasjon innebærer at noen utfører visse funksjoner på andres vegne. Den som del-
egerer kan hvis ønskelig trekke delegasjonen tilbake. Det er verdt å merke seg at fellestrådet
ikke gir fra seg ansvaret selv om det på ulike måter delegerer bestemte funksjoner
knyttet til det å være arbeidsgiver. Hvis det f. eks. skulle oppstå en situasjon der en
daglig leder i et sokn på fullmakt fra kirkevergen gjorde et vedtak som førte til en retts-
sak, vil det være fellestrådet som er rett saksøkt.

Samarbeid mellom menighetsråd og fellestråd

Grensene mellom virksomhetsansvar og arbeidsgiveransvar vil ikke alltid være like klar.
Der vil derfor være et felles ansvar for rådene å anerkjenne hverandres rettmessige rolle,
og unngå at arbeidstakeren opplever uklarhet/spenning/konflikt i forholdet mellom
fellestrådets arbeidsgiveransvar og menighetsrådets virksomhetsansvar. Dette forutsetter
god kommunikasjon og vilje til smidighet for å avklare saker i grenseområder mellom
menighetsråd og fellestråd. På dette området vil det være behov for ulike ordninger og
rutiner ut fra de lokale forhold. Ressurser når det gjelder personell og økonomiske
midler på soknenivå er svært ulik. De ulike stillingsgrupper vil også ha forskjellige be-
hov for kommunikasjon med menighetsrådet. Noen fellestrådtilsatte har hele eller store
deler av sine arbeidsoppgaver innenfor virksomhetsområdet til ett menighetsråd (f. eks.
mange menighetssekretærer). For andre tilsatte vil arbeidsoppgaver i liten grad ligge
innenfor menighetsrådets virksomhetsansvar (f. eks. mange gravplassarbeidere), eller
de har arbeidsoppgaver i flere sokn (f. eks. mange kantorer, diakoner og kateketer).

Antall sokn i en kommune varierer også mye. Samarbeid og kommunikasjon mellom fellestråd og menighetsråd må derfor tilpasses de lokale forhold. Det bør være en sentral oppgave for kirkeverge/daglig leder å bidra til at det skapes gode samarbeidsformer og hensiktsmessige rutiner på dette området. Vi viser for øvrig til bestemmelsene i regler om formene for menighetsrådets og kirkelig fellestråds virksomhet § 9, som bl.a. fastsetter at menighetsråd og fellestråd skal oversende fortløpende sine møteprotokoller til hverandre.

Det er her grunn til å understreke at et slikt skille mellom arbeidsgiver- og virksomhetsansvar vil en kjenne igjen fra mange områder i andre deler av arbeidslivet, f. eks. i det som ofte benevnes som en «matriseorganisasjon». Dette er en måte å organisere arbeidet på som innebærer at en arbeidstaker er tilsatt i en linjeorganisasjon hvor nærmeste overordnede opptrer som arbeidsgiverrepresentant, samtidig som den tilsatte stilles til disposisjon for en (eller flere) prosjektorganisasjon(er) eller fagavdeling(er) med egen prosjektleder/fagleder. Prosjekt-/faglederen leder den tilsattes arbeid i prosjektet innenfor de rammer som er fastsatt bl.a. av den tilsattes arbeidsgiver, men har normalt ikke fullmakter som arbeidsgiverrepresentant. Bruk av slike begreper hentet fra arbeidslivet for øvrig kan være hensiktsmessig for å bidra til å belyse kirkelige forhold.

Presten som leder for gudstjenester og kirkelige handlinger mv

Det følger av tjenesteordning for menighetsprester og de gjeldende liturgiske ordninger vedtatt av Kirkemøtet, at gudstjenester og kirkelige handlinger ledes av forrettende prest. Gudstjenester og kirkelige handlinger kan derfor omtales som presterjenestens virksomhetsansvar. Dette innebærer at presten er «virksomhetsleder» eller har funksjonen som «prosjektleder» overfor andre tilsatte som deltar i gudstjenester og kirkelige handlinger (organist/kantor, klokker, kirketjener m.v.). Skillet mellom arbeidsgiveransvar og virksomhetsansvar som vi har omtalt foran, vil også være en god måte å beskrive prestens rolle i denne sammenheng. Presten vil innenfor rammer fastsatt av fellestrådet og kirkens ordninger lede de andre tilsatte i selve planleggingen, gjennomføringen og etterarbeid i forhold til gudstjenester og kirkelige handlinger. Presten kan likevel ikke opptre som arbeidsgiverrepresentant eller gi pålegg som går ut over fellestrådet rammebetingelser. Dette skillet mellom «prosjektledelse» og arbeidsgivers ledelse vil være

ANSVARSFORDELING OG SAMARBEID MELLOM
MENIGHETSRAÐ OG KIRKELIG FELLESRÅD
- RUNDSKRIVTIL MENIGHETSRAÐ OG KIRKELIG FELLESRÅD

tilsvarende for andre fagstillinger med lederansvar, f. eks. en kateket som er satt til å lede tilsatte barne- og ungdomsarbeidere. Rollene i en stab kan derfor variere ut fra ulike arbeidsområder; presten er leder for diakonen når diakonen deltar i gudstjenesten, men diakonen er leder for presten hvis presten deltar i et diakonalt prosjekt ledet av diakonen. Også for disse «prosjektlederne» vil det være en oppgave å påse at planer og andre relevante vedtak i menighetsrådet er retningsgivende for arbeid innenfor menighetsrådets virksomhetsansvar.

Fellesrådets plan- og budsjettarbeid

I henhold til kl § 14, 1. ledd, skal fellesrådet utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen. Også på dette område er det behov for gode samarbeids- og kommunikasjonsformer mellom det enkelte menighetsråds virksomhetsansvar og fellesrådets overordnede plan- og budsjettansvar. Vi minner om at fellesrådets budsjettforslag til kommunene skal inneholde utgifter til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk jf kl § 15. Fellesrådet skal i dette plan- og budsjettarbeidet legge til grunn det mål- og planarbeid som bør foregå i menighetsrådene og de prioriteringer som menighetsrådet har vedtatt, og sørge for god regi og koordinering av planprosessen. På dette grunnlaget må fellesrådet utarbeide en sentral plan der de på mer selvstendig grunnlag prioritere mellom ulike felter og satsingsområder innenfor de ressurser som fellesrådet disponerer.

Avslutningsvis minner vi om bestemmelsen i regler om formene for menighetsrådets og fellesrådets virksomhet § 11 om å avholde fellesmøte for samtlige menighetsråd for å drøfte saker av felles interesse. Dette gir muligheter for å drøfte samarbeidet og samordningen mellom fellesrådets arbeidsgiveransvar og menighetsrådenes virksomhetsansvar, og hvordan det bør ivaretas i praksis.

KIRKERÅDET
Gerd Karin Røsæg (s)
fung. direktør

KIRKENS ARBEIDSGIVERORGANISASJON
Frank Grimstad (s)
direktør

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Referat og orienteringssaker

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
23/17	Bergen kirkelige fellesråd	26.04.2017

Saksansv : Siri Hoff Austgulen
Saksbeh.: Siri Hoff Austgulen

Arkiv: Arkivsaknr: 17/82

1. Protokoll fra AAU møte 04.04.17 - møte 02/17
2. Orientering til fellesrådet om kirkebyggprosjekter
3. Tilsettinger i BKF etter 01.02.17

Kirkevergens forslag til vedtak:

Sakene tas til orientering som de foreligger

KIRKEVERGEN I BERGEN 19.04.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Siri Hoff Austgulen
arkivar

Vedlegg:

Dok.dato Tittel
19.04.2017 Orienteringssaker

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel
12/17	Godkjenning av innkalling og saksliste
13/17	Godkjenning av møtebok
14/17	Bergen kirkelige fellesråd - Godkjenning av årsregnskap 2016 med revisjonsberetning
15/17	Bergen kirkelige fellesråd - Budsjettsøknad til Bergen kommune 2018 og økonomiplan 2018 - 2021
16/17	Bergen kirkelige fellesråd - Tilsagnsbrev fra Bergen kommune - budsjett 2017
17/17	Bergen Kirkelige fellesråd - Økonomirapport per 28.02.2017
18/17	Bergen kirkelige fellesråd - Eierstruktur Akasia AS
19/17	Bergen kirkelige fellesråd - årsmelding 2016
20/17	Fyllingsdalen gravplass - Nytt kistefelt K00
21/17	Loddefjord gravplass - Nytt kistefelt M30
22/17	Avtale om overføring av hjemmel til kirkelig eiendom for Birkeland kirke/Midttun kirkegård og Biskopshavn kirke/kirkegård
23/17	Fra Arbeids- og Administrasjonsutvalg (AAU) til to utvalg - Arbeidsutvalg (AU) og Administrasjonsutvalg (Adm.utv.)
24/17	Bergen kirkelige fellesråd - medlemmer til kirkebyggutvalg
25/17	Referat og orienteringssaker

12/17: Godkjenning av innkalling og sakliste

Kirkevergens forslag til vedtak:

Innkalling godkjennes

Sakliste godkjennes med følgende endringer:

Sak 25/17 – Referat og orienteringssaker fikk et nytt punkt 4. Orientering om medietrafikk vedr. Akasia AS og BKF, samt håndteringsstrategi

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 12/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

13/17: Godkjenning av møtebok

Kirkevergens forslag til vedtak:

Møteboken godkjennes som den foreligger

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 13/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

14/17: Bergen kirkelige fellestråd - Godkjenning av årsregnskap 2016 med revisjonsberetning

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellestråd godkjenner årsregnskap for 2016 med investeringsregnskap, driftsregnskap, balanse, noter og økonomisk årsberetning.

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

Behandling:

Nytt punkt 2 ble lagt til

2. Bergen kirkelige fellestråd gir kirkevergen fullmakt til å gjøre redaksjonelle endringer i notene til regnskapet

Nytt forslag til vedtak blir da:

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner årsregnskap for 2016 med investeringsregnskap, driftsregnskap, balanse, noter og økonomisk årsberetning
2. Bergen kirkelige fellesråd gir kirkevergen fullmakt til å gjøre redaksjonelle endringer i notene til regnskapet

AAU- 14/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

15/17: Bergen kirkelige fellesråd - Budsjettsøknad til Bergen kommune 2018 og økonomiplan 2018 - 2021

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar budsjettsøknad til Bergen kommune 2018 og økonomiplan 2018 – 2021.

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 15/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

16/17: Bergen kirkelige fellesråd - Tilsagnsbrev fra Bergen kommune - budsjett 2017

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd aksepterer de mål og styringssignaler som er gitt fra Bergen kommune i tilsagnsbrevet for 2017.

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 16/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

17/17: Bergen Kirkelige fellesråd - Økonomirapport pr 28.02.2017

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapporten pr 28.02.17 til orientering.

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 17/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

18/17: Bergen kirkelige fellesråd - Eierstruktur Akasia AS

Kirkevergens forslag til vedtak:

Saken legges frem for fellesrådet med de endringer som fremkom i møtet. Det lages et dokument som fellesrådsrepresentantene kan ta med seg når de skal informere sine menighetsråd om saken

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 18/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

19/17: Bergen kirkelige fellesråd - årsmelding 2016

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar årsmelding for 2016. Kirkevergen bes utarbeide en endelig årsmelding og gis fullmakt til å foreta redaksjonelle endringer.

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 19/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

20/17: Fyllingsdalen gravplass - Nytt kistefelt K00

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner planene for ombygging av lagerplass til kistegravfelt ved Fyllingsdalen gravplass.

2. Det nye gravfeltet får benevnelsen K00 og gir 124 kistegraver.
3. Fellesrådets vedtak legges ved søknad til Bjørgvin bispedømmeråd om godkjenning av planene.

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 20/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

21/17: Loddefjord gravplass - Nytt kistefelt M30

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner planene for gravfelt tilrettelagt for muslimsk gravskikk som vist på situasjonsplan L202 på Loddefjord gravplass.
2. Gravfeltet får benevnelsen M30 og inneholder 140 kistegraver.
3. Fellesrådets vedtak legges ved søknad til Bjørgvin bispedømmeråd om godkjenning av planene.

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 21/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

22/17: Avtale om overføring av hjemmel til kirkelig eiendom for Birkeland kirke/Midttun kirkegård og Biskopshavn kirke/kirkegård

Kirkevergens forslag til vedtak:

AAU godkjenner Avtale om overføring av hjemmel til kirkelig eiendom for Birkeland kirke/Midttun kirkegård og Biskopshavn kirke/kirkegård.

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 22/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg vedtar kirkevergens forslag

23/17: Fra Arbeids- og Administrasjonsutvalg (AAU) til to utvalg - Arbeidsutvalg (AU) og Administrasjonsutvalg (Adm.utv.)

Kirkevergens forslag til vedtak:

Reglementene for nytt Arbeidsutvalg (AU) og Administrasjonsutvalg (Adm.utv.) for Bergen kirkelige fellesråd trer i kraft fra og med vedtakene blir vedtatt i fellesrådet 26. april 2017.

Bergen kirkelige fellesråds Arbeids- og administrasjonsutvalg (AAU) avvikles fra samme tidspunkt.

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

Behandling:

Nytt forslag til vedtak

Reglementene for nytt Arbeidsutvalg (AU) og Administrasjonsutvalg (Adm.utv.) for Bergen kirkelige fellesråd vedtas som foreslått. Reglementene trer i kraft fra fellesrådsmøtets dato, 26.april 2017.

Bergen kirkelige fellesråds Arbeids- og administrasjonsutvalg (AAU) avvikles fra samme tidspunkt.

AAU- 23/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

24/17: Bergen kirkelige fellesråd - medlemmer til kirkebyggutvalg

Kirkevergens forslag til vedtak:

Som medlemmer i Bergen kirkelige fellesråds kirkebyggutvalg for perioden 2017-2019 velges:

Prosti:	Medlem:	Varamedlem:
Åsane prosti	Audun Magne Stølås (Arna)	Petter Bjerksund (Eidsvåg)
Bergen domprosti	Heidi Iren Saure (Laksevåg)	Christian Nettet (Bergen domkirke)
Bergensdalen prosti	Lene H Skårvik (Fridalen)	Håvard G Frøysa (Fyllingsdalen)
Fana prosti	Asbjørn Valen (Skjold)	Rune Kroken (Fana)

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 24/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg gir kirkevergen fullmakt til å jobbe videre med å lage kandidatliste til fellesrådet

25/17: Referat og orienteringssaker

1. Protokoll fra BKF møte 15.02.17 - møte nr 01/17
2. Orientering om administrasjonslederstillingene og bakgrunn for disse
3. Tilsetninger i BKF etter 01.02.17
4. Orientering om medietrafikk vedr. Akasia AS og BKF, samt håndteringsstrategi

Kirkevergens forslag til vedtak:

Sakene tas til orientering som de foreligger

Arbeids- og administrasjonsutvalg 04.04.2017:

AAU- 25/17 Vedtak:

BKF Arbeids- og administrasjonsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

Orientering til fellesrådet angående kirkebygg – april 2017

Brann i Sælen kirke

Søndag 02.april var det brann i Sælen kirke. Kirken er oppvarmet med vannbåren varme. Det tok fyr i elektrokjelen som varmer vannet.

Brannalarmen ble utløst, brannvesenet slukket brannen før det fikk utviklet seg til en større brann. Akasias vakttelefon ble alarmert via vaktelskapet, videre ble kirkebyggsjefen informert.

Det er meldt om minimale skader på selve bygget. Varmeanlegget er ute av funksjon. Mandag ble det bestilt ny elektrokjel. Den måtte spesialbygges, vanlig leveringstid 3 uker. Akasia fikk det levert på 3 dager, slik at ny kjel med iherdig innsats kunne monteres i den stille uken, før påskedagene. Dessverre var det ikke mulig å få på plass alle deler til full styring av anlegget før påske, så kirken var litt i varmeste laget gjennom påskehelgen.

Frem til ny kjel var på plass, ble det plassert midlertidig elektriske ovner rundt i bygget. Vannsøl fra brannslukkingen ble tørket opp av byggdrifter.

Vi vil sammen med produsenten gjøre undersøkelser for å prøve å finne brannårsaken.

Brannen viser oss at tekniske rom ofte er de mest brannfarlige, derfor må vi unngå å bruke disse rommene til lagring.

Status for investeringsprosjekter

Rehabilitering eksisterende kirkebygg

Sandvikskirken

Tårnet på Sandvikskirken er ferdig. Stillaset er fjernet. Vi venter på de siste regningene, men har eksempelvis avtalt siste avregning med blikkenslageren som var største leverandør, så vi har kontroll på kostnadene.

Opprinnelig budsjett: 11 mil. kroner

Revidert budsjett: 10 mil. kroner

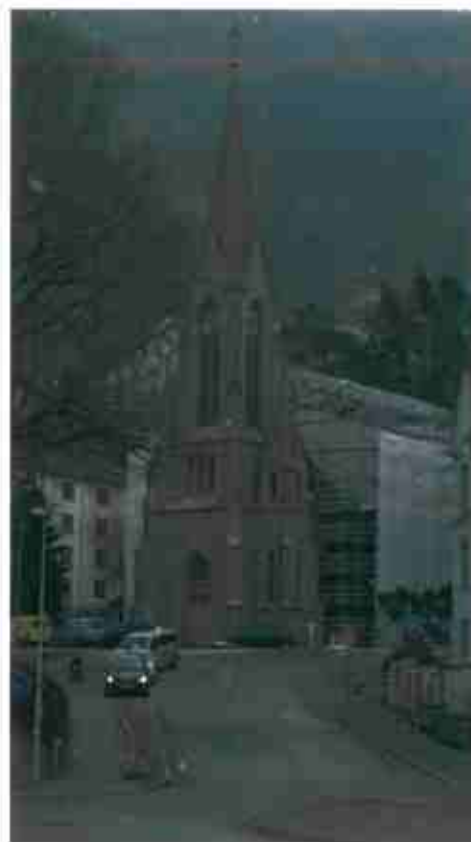
Regnskap: underkant av 9 mil. kroner

Viktigste grunn til mindreforbruk er at råteskadene på treverket var enklere å reparere enn vi så for oss før vi fjernet kobbertaket.

Prosjektet har også forløpt uten store overraskelser på kostnadssiden.

Største utgiftsposter:

Stillas, rigg, drift:	2,2 mil. kroner
Blikkenslager:	2,7 mil. kroner
Mur og betong:	0,7 mil. kroner
Tømmer:	0,5 mil. kroner
Maler:	0,4 mil. kroner
Prosjektering	0,8 mil. kroner
/prosjekt-/byggeledelse	

Nå er det satt stillas over kirkeskipet. Når vi fikk taket på nært hold etter at stillaset er kommet opp, ser vi at det har større skader enn vi kunne se nedenfra (stor skjevhet i taket, dårligere stein m.m.) All takstein på hovedskipet må byttes ut. Vi har innhentet tillatelse fra Riksantikvaren. Dette vil øke kostnaden på dette delprosjektet med anslagsvis 0,5 mil. Avsatt budsjett på 3 mil, med tillegg av 1 mil. som overføres fra fase 1 (tårn, i henhold til budsjettvedtak fra desember) vil likevel forhåpentlig være nok til å dekke kostnadene med midtskipet.

På siste styringsgruppemøte meldte menigheten at samarbeidet har fungert godt underveis i prosjektet. Kirka har vært i bruk kvelder og helger samt til skolegudstjenester før jul. Begravelser var vanskelig fordi det ble trangt å få kisten inn og ut av kirken gjennom stillastunnelen.

Storetveit kirke – tak

Prosjektet med å skifte tak på Storetveit kirke er fullført. Klokketårnet er tjærebreddt og reparert. Alle stillaser er fjernet fra kirka.

Prosjektet er fullført innenfor budsjett. Råteskadene på taket var litt større enn vi trodde på forhånd, men været i høst har vært gunstig med lite snø og frost.

Underveis i prosjektet har kirken vært i bruk kvelder og helger, samt for skolegudstjenester før jul. Begravelser har blitt flyttet til andre kirker.

Mindreforbruk i prosjektet blir brukt til å montere nye flomlys (de gamle var tilnærmet helt ødelagt med mye jordfeil) og dessuten skal vi legge ny drenering langs søndre kirkevegg for å prøve å få tørket opp kirkeveggen.

Største utgiftsposter
(ikke helt ferdig ført)

Stillas, rigg, drift:	0,7 mil. kroner
Tømrer:	2,7 mil. kroner
Blikkenslager:	0,4 mil. kroner
Elektro (inkl. flomlys)	0,4 mil. kroner
Prosjekt-/Byggeledelse	0,1 mil. kroner

Åsane, akustikktiltak

Akustikkprosjektet – del1, det som var planlagt for 2017, er ferdig. Rapportering og måling gjenstår (Sweco har lovet å ferdigstille målingen i løpet av april).

Foreløpige rapporter tilsier at prosjektet har vært vellykket, at det nå er langt lettere å høre hva som blir sagt og sunget i kirken. Akustikkgardinene gjør det relativt enkelt å variere noe på akustikken, alt etter formål. På sikt må vi vurdere om tiltakene er tilstrekkelig, eller om vi skal gå videre med trinn 2.

Eidsvåg kirke, utskifting av tak

Dette prosjektet skal utføres av eksterne leverandører. Jobben ble lyst ut på Doffin. Innkomne anbud tyder på at kostnadene vil bli litt høyere enn forutsatt når vi satte opp budsjettet, men likevel innenfor akseptable rammer. Åsane Byggmester har vunnet konkurransen, kontrakt forventes undertegnet når klagefristen er utløpt. Planlagt gjennomført i sommer.

Eidsvåg kirke, oppgradering kontoravdeling

Prosjektet er i full gang, vil fullføres i vår.

Solheim kirkekontor

Prosjektering og innhenting av tillatelser pågår. Forhåpentligvis vil vi også være eiere av presteboligen i løpet av sommer/tidlig høst. Et viktig valg som må gjøres, er valg av fremtidig oppvarming av kirke og kontor. I dag er det en oljekjel som er varmekilde. Vi utreder ulike alternativer:

- 1) jordvarme (vann/vann-varmepumpe)
- 2) luft/vann varmepumpe
- 3) elektrokjel og vannbåren varme
- 4) biobrensel og vannbåren varme
- 5) elektriske varmeovner
- 6) ulike kombinasjoner av valgene over.

Biskopshavn kirke, rehabilitering klokketårn og deler av kirken

Prosjektet har ikke startet opp

Fyllingsdalen kirke, ventilasjonsanlegg

Prosjektet har ikke startet opp.

Arbeidet med å montere løfteplattform har startet.

Loddefjord kirke, skifte av varmeanlegg

Her må kirken stenges for bruk i prosjektperioden. Vi har avtalt med menigheten at det passer best i september. Ovner er innkjøpt, og mesteparten av prosjekteringen er unnagjort.

Nybygg

Birkeland kirketilbygg

Mens biskop og kirkekonsulent sa ja til tilbygget, har byggesak sagt nei. Vi sendte inn en klage på avslaget før påske.

Sædalen nærkirke

Kommunen jobber med reguleringsplan. Sammen med kirkekomiteen i Sædalen gir vi innspill til arbeidet.

Haukås nærkirke

Sammen med menigheten ser vi på fremtidige muligheter. Det må utredes hva avklaringene i fremlagt nasjonal transportplan vil bety for fremtidig boligutbygging i Åsane.

Rehabilitering middelalderkirker

Domkirken

Innvendig rehabilitering av mur pågår. Rehabilitering av treverk pågår (med en kombinasjon av tilskårne materialer og lokal bruk av tradisjonshåndverk, i tråd med signaler fra fellesråd og kommune/byantikvar. Kalking utvendig starter så snart vær og temperatur tillater (mai?)

Det flate taket over sakristiet vil bli byttet i sommer/høst, ekstern leverandør er valgt. (BOV)

Målet er å bli ferdig med kalking av tårnet i 2017, men ulike faktorer vi ikke styrer vil være avgjørende (som temperatur)

Firma som skal reparere kobbertak er valgt, etter konkurranse. (BOV) Arbeidet vil starte over sommeren.

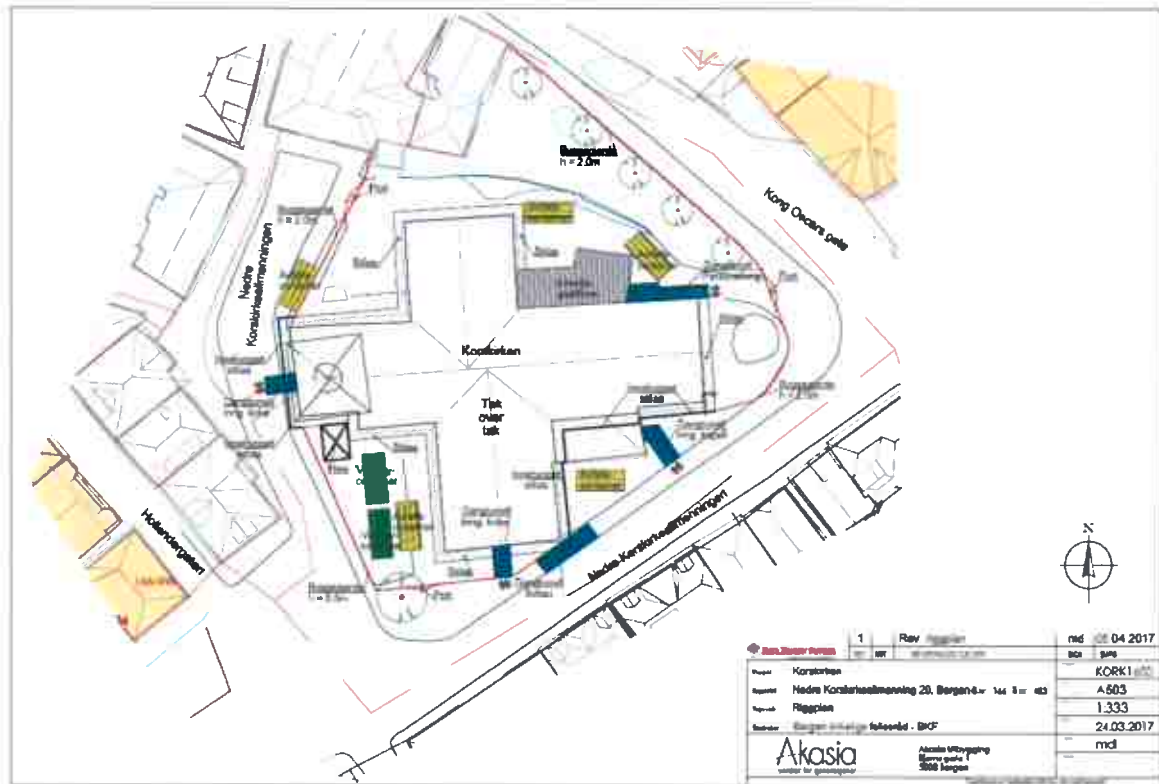
Reparasjon av kvaderstein er planlagt til 2018.

Råttne materialer er skiftet ut med nye. Der det er mulig, tar en vare på det opprinnelige (Dette var det stedet i tårnet med mest utskifting)

Korskirken

Sannsynligvis blir det satt opp stillas i sommer, slik at en kan starte utskifting av tak i høst, og nedhugging av sementpuss når kalksesongen er over. Forberedelser pågår. Så lenge vi holder på med utvendig rehabilitering, vil det foregå tilnærmet full aktivitet inne i kirken (begrenset av støy på dagtid)

Tilsetninger etter 01.02.2017

Oversikt personal

Navn	Stilling	Fast/vikar	%	Menighet	Dato	Årsak	Merknad
Thomassen, Mirjam Raen	Kirketjener	Fast	50 %	Bergen domkirke m.	13.03.2017	Oppsigelse	AML.\$14.9
Ballestad, Karl Bjørnar	Økonomirådgiver	Fast	100 %	Administrasjonen	01.04.2017	Oppsigelse	